

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Лесіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не звартаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Пірічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 КОТ.

Втеча валенсійського уряду

ДО БАРСЕЛЬОНИ.

ПАРИЖ, 12.10. ПАТ. „Евр“ повідомляє, що валенсійський уряд рішив перевести основну ре- організацію. Тому, що арагонський фронт о- статочо зліквідований, валенсійський уряд рішив перенести свій осідок до Барсельони.

Перед вирішним боєм на астурійському фронті.

ПАРИЖ, ПАТ. Аваз повідомляє, що націо- нальні війська заняли вчора Кангас де Онис. Пе- ред відступом астурійці знищили місто. Тепер об- противники окопалися на лінії здовж ріки Селла, що її астурійці дуже зміцнили. Вирішна боротьба на цьому фронті рішить про долю Ас- турії. Команда національних військ кинула на цей фронт усі свої сили. Передні стежі націо- нальних військ перепустили коло 700 жінок і дітей утікачів з гірських сіл, які вже від тижня кидували в голоді і холоді до позицій націо- нальних військ. Утікачі стверджують, що між урядовими військами шораз то більша демора- лізація.

КОМУНІКАТ ОБОХ УРЯДІВ.

ВАЛЕНСІЯ, ПАТ. Комунікат валенсійського уряду повідомляє, що на північному і полудне- вому фронті завязі бої.

САЛЯМАНКА, ПАТ. Головна квартира націо- нальних військ повідомляє, що в Астурії відбу- вається далі переможний марш національних військ, які заняли багато верхів і кілька місцево- стей. На полудневому фронті національні вій- ська відбили два наступи противника. У Вересні літаки національних військ скинули 22 літаки червоних.

Чи Франція відкріє французько-іспанський кордон?

ПАРИЖ, 12.10. ПАТ. Аваз підкреслює, що Франція відмовляючись взагалі від розмов трьох держав зацікавлених на Середземному Морі і відмовляючи вирішення справи комітетові неін- тервенції, забуває, що цей комітет безсильний вирішити цю справу. В комітеті доходить по- стійно до завязі полеміки між представниками Італії і Німеччини з більшевизмним деле- гатом. З уваги на неуступчивість Італії Фран- ція мусить призадуматися над відповідними заходами у справі привернення рівноваги між Італією і Німеччиною, висилаючи масово військо і військовий матеріал ген. Фран- ко. Відкриття французько-іспанського кор- дону виключає висилку французьких військ в Іспанію. Вона обмежиться до скасування спеціальних віз. Вербування добровольців ма- тиме чисто індивідуальний характер. Крім то- го приверне свободний перевіз військового мате-

ріялу через Францію до Іспанії. Приватні фа- брики матимуть змогу свободно висилати свої вироби до Іспанії. Однак французький уряд означить своє становище шойно по основним розгляненні справи спільно з англійським ка- бінетом.

ЛОНДОН, 12.10. ПАТ. „Дейлі Гедальд“ пише, що мін. Бонне вплинув на злагіднення гострого протнгалійського виступу фран- цуського уряду, а прем. Чемберлен на виступ англійського уряду. На становище прем. Чем- берлена вплинула знижка на англійській біржі. Англійська преса пише, що Англія і Франція бажає доклати ще одного зусилля в рямах комітету неінтервенції. Однак якщо комітет не подадає до тижня справи відкликання добро- вольців з Іспанії, дійде до відкриття фран- цусько-іспанського кордону.

Прем. Дарані і мін. Ваня їдуть з візитою до Берліна

БУДАПЕШТ, 12.10. ПАТ. Прем. Дарані і мін. Ваня їдуть до Берліна з візитою. Прем. Дарані відвідає міжнарод- но ловецьку виставу в Берліні і при цій нагоді проведе політичні розмови з керівниками Ні- меччини.

м. Нойрата. Прем. Дарані відвідає міжнарод- но ловецьку виставу в Берліні і при цій нагоді проведе політичні розмови з керівниками Ні- меччини.

Страшна залізнична катастрофа

58 УБИТИХ, 107 РАНЕНИХ.

„Журналь“ повідомляє з Москви, що на Транссибірському шляху дійшло до страшної залізничної катастрофи. Особовий поїзд зуда- рився з поїздом, що віз муніцію на Далекий Схід. Тому, що дійшло до експлозії вибухо-

вих матеріалів, 5 вагонів особового поїзду по- чало горіти. Дотепер витягнули зпід звалищ 58 страшно змасакрованих трупів і 107 ранених. Число жертв є куди більше.

Зворотний момент в історії Європи.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Регент Горті виголосив важку промову на обіді в честь австрійських і чехословачьких моряків, які брали у- часть у відношенні пам'ятника поляглих і вій- ськових моряків. Над світом тяготіє далі тінь світової війни. Нещастя європейського конти- ненту в тому, що в Парижі 1919. р. розв'язали дуже велике завдання. Для Європи, Амери- ки і Азії слід створити окремі Ліги Націй і єдине товариство до обговорення світових

справ. Німеччина та Італія зблизилися до себе затрівожені майбутністю Європи. Регент вірить, що берлінська візита буде зворотним моментом в історії Європи. Большевики знищили класу умовних робітників не досягнувши спасення світа ні перемоги людини, яка бореться і прагне вічно. Людина бажає жити і збирати матеріальні засо- би для власного добра і своєї родини. Вірить, що згодом люди доброї волі віднайдуть себе, затрі- вожені долею людськості і цивілізації Європи.

НОВА КНИЖКА:
Федір Дудко

ДІВЧАТА ОЧАЙДУШНИХ ДНІВ

Оповідання.

Вид. Бібліотеки „Діло“. — Ціна 2 зол.

У великих днях нашої визвольної боротьби наше жіноцтво відіграло пера велику роль. Ф. Дудко зма- лює постаті багатьох, повних пожертви героїнь серед романтичної обстановки.

Крик і мовчанка.

Про нехиті польської преси спростовувати брехні про українців та про деякі надто по- квапні патріотичні маніфестації.

Львів, 12. жовтня 1937.

В липні ц. р., підчас празника в дні св. Пе- тра і Павла, прийшло було в Сокалі до жалю- гідних подій, підчас яких м. і. місцева міська шумовиння громіло українські крамниці та страгани і кидалось на приїзжих селян. Одним із героїв тих бешкетів був фякерник Юзеф Душка. В три дні пізніше найшли його мерт- ним коло моста над Бугом. Хто вбив Душку? Очевидно — українці! Це переконання було таке глибоке, що Душці уладили місцеві поля- ки маніфестаційний похорон, з квітами, про- мовами чільних громадян, зі співом „роти“ та — з прозорими натяками на потребу відплати. Словом — політичне вбивство з політичними наслідками: щоб роздути цю історію і підлити її відповідним сосом, про це вже подбали всі „журієрки“. Аж ось у ході свідства раптом за- мовкли голоси про українських убивників: по- казується, що це були порахунки між сокаль- ськими ножівниками. Однак тієї останньої звістки ніде вже в ніякому „журієрку“ не наї- дете. Після першого протнуукраїнського крику — прийшла мовчанка.

Тимиме страшний гаярм, що його підняла вся польська преса з приводу справді рідкої події: українці спалили костел у Боднарові під Станіславовом! „ІКЦ“ вибрав для цієї вістки найбільші черенки, що ними розпоряджає його друкарня, його слідами пішов львівський „жу- рієрок“ „Дзєннік Польскі“, а „Вєк“ та „Екс- прєс“ не лишилися теж позаду. Пішло, очевид- но, по всій Польщі, що українці палять поль- ські костели. За кілька днів виявилось, що по- перше, це ніякий костел, тільки дерев'яна каплячка у стадії будови, по-друге, що один кольоніст казав, що нема защо та чим кінчити будови і прийдеться мабуть її спалити, по- третє, що в даній місцевості не було ніяких спеціальних польсько-українських суперечок та що українські хати дуже далекі від тієї кап- лячки. Але вражання, що це був український підпал, ніхто з польських газетарів, ані поваж- них місцевих громадян і не старався змінювати.

На весну арештували були в Журавенщині 22-ох молодих українців та українок. Тодішні звістки польської преси були втримані у тому тоні, немов це ліквідація якоїсь цілої повітової революційної організації чи взагалі якоїсь про- тідержавної змови на велику мірку. Між арештованими був і директор районної молочар- нї Степан Федак, і досить було цього призви- ща, щоб додати палу святому обуренню ріж- них „жаків“. Але коли кілька днів тому всіх 22-ох арештованих випустили на волю зі слід- чої в'язниці — то про це польська публіка вже не довідалась нічого. І напевне не один польський патріот ладалі вірити, що Журавен- щина — це гніздо протидержавних змовників, а тереном злочинної конспірації є місцеві ук- раїнські кооперативні установи.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редації І Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060,
Банку Чеської Легіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.,
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 КОТ.

Втеча валенсійського уряду ДО БАРСЕЛЬОНИ.

ПАРИЖ, 12.10. ПАТ. „Евр“ повідомляє, що іспанський уряд рішив перевести основну організацію. Тому, що арагонський фронт о-статочно зліквідований, валенсійський уряд рішив перенести свій осідок до Барсельони.

Перед вирішним боєм на астурійському фронті.

ПАРИЖ, ПАТ. Аває повідомляє, що національні війська заняли вчора Кангас де Онис. Після відступу астурійців знищили місто. Тепер вони противники окопалися на лінії здовж ріки Салас, що її астурійці дуже зміцнили. Вирішна боротьба на цьому фронті рішить про долю Астурії. Команда національних військ кинула на цей фронт усі свої сили. Передні стежі національних військ перепустили коло 700 жінок і дітей утікачів з гірських сіл, які вже від тижня сиділи в голоді і холоді до позицій національних військ. Утікачі стверджують, що між урядовими військами щораз то більша деморалізація.

КОМУНІКАТ ОБОХ УРЯДІВ.

ВАЛЕНСІЯ, ПАТ. Комунікат валенсійського уряду повідомляє, що на північному і південному фронті звязати бої.

САЛЯМАНКА, ПАТ. Головна квартира національних військ повідомляє, що в Астурії відбувається далі переможний марш національних військ, які заняли багато верхів і кілька місцевостей. На південному фронті національні війська відбили два наступи противника. У вересні літаки національних військ скинули 22 літаки червоних.

Чи Франція відкриє французько-іспанський кордон?

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. Аває підкреслює, що Франція відмовляючись взагалі від розмов трьох держав зацікавлених на Середземному Морі і віддаючи вирішення справи комітетові нейтралізації, забуває, що цей комітет безсильний вирішити цю справу. В комітеті доходить поспіхом до завзяті полеміки між представниками Італії і Німеччини з більшовицьким делегатом. З уваги на неуступчивість Італії Франція мусить прилюдно над відповідними розпорядками у справі привернення рівноваги між Італією і Німеччиною, висилаючи військо і військовий матеріал ген. Франка. Відкриття французько-іспанського кордону виключає висилку французьких військ в Іспанію. Вона обмежиться до скасування спеціальних віз. Вербування добровольців має чисті індивідуальний характер. Крім того приверне свободний перевіз військового мате-

ріалу через Францію до Іспанії. Приватні фабрики матимуть змогу вільно вислати свої вироби до Іспанії. Однак французький уряд означить своє становище швидко по основним розглянутих справи спільно з англійським кабінетом.

ЛОНДОН, 12. 10. ПАТ. „Дейлі Гедальд“ пише, що мін. Бонне вплинув на злагіднення гострого протиталійського виступу французького уряду, а прем. Чемберлен на виступ англійського уряду. На становище прем. Чемберлена вплинула знижка на англійській біржі. Англійська преса пише, що Англія і Франція бажає доконати ще одного зусилля в рядах комітету нейтралізації. Однак якщо комітет не поладнає до тижня справи відкриття добровольців з Іспанії, дійде до відкриття французько-іспанського кордону.

Прем. Дарані і мін. Кая їдуть з візитою до Берліна.

БУДАПЕШТ, 12. 10. ПАТ. Прем. Дарані каже представникові „Пешті Гірляп“, що історик поїде до Німеччини на запрошення Гіндлі. Крім того мін. Кая зрештуйте

мій. Нойрата. Прем. Дарані відвідає міжнародно ловецьку виставу в Берліні і при цій нагоді переведе політичні розмови з керівниками Німеччини.

Страшна залізнична катастрофа

58 УБИТИХ, 107 РАНЕНИХ

„Журнал“ повідомляє з Москви, що на Транскавказькому шляху дійшло до страшно залізничної катастрофи. Особовий поїзд зупинився з поїздом, що віз мушкетерів на Далекий Схід. Тому, що дійшло до експлозії вибухо-

вих матеріалів, 5 вагонів особового поїзду почало горіти. Дотепер витягнули зпід завали 58 страшно змасакрованих трупів і 107 ранених. Число жертв є куди більше.

Зворотний момент в історії Європи.

БУДАПЕШТ, ПАТ Регент Горті виголосив промову на обід в честь австрійських і чехословачеських моряків, які брали участь у відвоюванні пам'ятника поляглих і військових моряків. Над світом тяготеє далі тінь світової війни. Нещастя європейського континенту в тому, що в Парижі 1919. р. розв'язали зброю в велике завдання. Для Європи, Америки та Азії сід створити окремі Ліги Націй і безперечно до обговорення світових

справ. Німеччина та Італія зблизилися до себе затрівожені майбутністю Європи. Регент вірить, що берлінська візита буде зворотним моментом в історії Європи. Большевики знищили клясу умових робітників не досягнувши спасення світа ні перемоги людини, яка бореться і працює вічно. Людина бажає жити і збирати матеріальні засоби для власного добра і своєї родини. Вірить, що би для власного добра і своєї родини. Вірить, що згодом люди доброї волі віднайдуть себе, затрівожений долею людськості і цивілізації Європи.

НОВА КНИЖКА:
Федір Дудко

ДІВЧАТА ОЧАЙДУШНИХ ДНІВ

Оповідання.

Вид. Бібліотеки „Діло“. — Ціна 2 зол.

У великих днях нашої вільної боротьби наше жіноцтво відіграло пера велику роль. Ф. Дудко амальовує постаті багатьох героїнь, повних пожертв серед романтичної обстановки.

Крик і мовчанка.

Про нехиті польської преси спростовувати брехні про українців та про деякі події по кваліфікаційні маніфестації.

Львів, 12. жовтня 1937.

В липні ц. р., під час празника в дні св. Петра і Павла, прийшло було в Сокалі до жалюгідних подій, під час яких м. і. місцева міська шумовиння громило українські крамниці та страгани і кидалось на приїзжих селян. Одним із героїв тих бешкетів був факерник Юзеф Душка. В три дні пізніше найшли його мертвим коло моста над Бугом. Хто вбив Душку? Очевидно — українці! І це переконання було таке глибоке, що Душці уладили місцеві поляки маніфестаційний похорон, з квітами, промовами чільних громадян, зі співом „роти“ та — з прозорими натиками на потребу відплати. Словом — політичне вбивство з політичними наслідками: щоб роздути цю історію і підняти її відповідним соссом, про це вже подбали всі „курієрки“. Аж ось у ході слідства раптом змовкли голоси про українських убивць: показується, що це були порохуни між соціальськими воїновиками. Однак тієї останньої заїстки ніде вже в ніякому „курієрку“ не найдете. Після першого протипольського крику — прийшла мовчанка.

Тимчасово страшний алярм, що його підняли всі польська преса з приводу справді рідкої події: українці спалили костел у Боднаріві під Станиславом! „КІЦ“ вибрав для цієї вістки найбільші черенки, що ними розпоряджає його друкарня, його слідами пішов львівський „курієрок“ „Дзєнік Польскі“, а „Вєк“ та „Експрес“ не лишилися теж позаду. Пішло, очевидно, по всій Польщі, що українці палять польські костели. За кілька днів виявилось, що по-перше, це ніякий костел, тільки дерев'яна капличка у стадії будови, по-друге, що один кельоніст казав, що нема за що та чим кінчити будови і прийдеться мабуть її спалити, по-третє, що в даній місцевості не було ніяких спеціальних польсько-українських суперечок та що українські хати дуже далекі від тієї каплички. Але враження, що це був український підпад, ніхто з польських газетарів, ані поважних місцевих громадян і не старався змінювати.

На весну арештували були в Журавчині 22-ох молодих українців та українок. Тодішні звістки польської преси були втримані у тому тоні, немов це ліквідація якоїсь цілої повітової революційної організації чи взагалі якоїсь протидержавної змови на велику мірку. Між арештованими був і директор районної молочної Степан Федак, і досить було цього призвища, щоб додати палу святому обуренню різних „каців“. Але коли кілька днів тому всіх 22-ох арештованих випустили на волю зі слідчої в'язниці — то про це польська преса вже не довідалась нічого. І напевне не один польський патріот задала вірити, що Журавщина — це гніздо протидержавних змовників, а тереном злочинної конспірації є місцеві українські кооперативні установи.

Послухай і порівняй нову 7-обводову
супергетеродину

Philips Super 4-38

Позавчора відбувся у Львові маніфестаційний похорон Фелікса Махновського, капітана резерву, колишнього заступника міліції з листопада 1918 року, вбитого у Ставчанях. На похороні був президент міста Острівський з двома віцепрезидентами, були й інші високі достойники.

„Дзвеник Польскі“ повідомляв, що „покійний упав від кулі якогось Кусніса у Ставчанях“. Це була „жертва морду“ — очевидно: політичного морду. Бо й назвище вбивника живо пригадувало процес ОУН за Городок, словом — ніякого сумніву в відносно поляка не було, що це черговий український політичний атентат з трагічним для жертви вислідом. У цьому дусі були атримані і промови над свіжою могилою: „ти спішив банжним з допомогою (казав репрезентант „Зв'язку Оборонців Львова“) — побачивши пожежу, і тоді досягнула тебе зрадлива куля гайдамацького парубка“. Співом „проти“ закінчився похорон і присягою, що „жиди не вступляться зі стійки“ (в якій їх проганяють гайдамацькі парубки зрадливими кулями), а вся та похоронна маніфестація своєю яскравою тенденцією чимало причинилась до витворення атмосфери, в якій відбулися вуличні протиукраїнські бешкети. Тимчасом фактичний стан справи представляється в той спосіб, що 6-го п. м. парубок Микола Кусніс у Ставчанях дістав атаку шалу та почав на право й ліво стріляти. Вбив спершу свого ровесника й товариша Бенговського, потім підпалив хату сусіда і стодолу свого брата, стріляв до тих, що рятували будинки та серед тієї стрілянини й убив вїйта Махновського. Підчас спроби підпалити ще інші будинки люди разом із поліціантами роззброїли божевільного. І його хворий голові ніколи мабуть не снилося, що його поступок буде трактований як політичний атентат. Але про правдивий стан справи польське громадянство нічого не знає, бо для деяких органів польської преси існують спеціальні правила журналістичної етики та політичної мудрости.

Ось і другий момент цієї справи: політичної доцільности такої методи. На початку XVI ст. Макіавелі проголосив засаду, що всі шляхи добри до цілі і тому користуватися правдою у політиці можна лиш тоді, коли цього вимагає інтерес. Цієї засади тримались великі дипломати XVI і XVII ст. Рішельє і Мазаріні, великі дипломати наполеонської доби та віденського конгресу — Тельєран і Метерніх, і засада політичної доцільности є по нинішній день вугольним каменем міжнародної дипломатії, не вважаючи на всі спроби впровадити до неї на перше місце

засаду — християнської етики, що каже орудувати правдою. Отже й у даному маленькому випадку, на тому нашому малому відтинку гал. національних відносин, приймим, що треба керуватися засадою: „всі засоби добрі, що ведуть до цілі“. До якої цілі? Чи цькування проти українців і вічне підтримування брехнею проти українського настрою — це ціль сама для себе? Чи теж засіб — до ширших протиукраїнських репресій? І навіщо ті репресії? Чи все воно разом, брехня, атмосфера, реальні висліди атмос-

фери, — чи все воно тривко помагає польському національному станові посідання та снаї польської держави на цьому терені?

Колиб дійсно так було, тоді ми готові призначити слушність цієї методи, яка не має багато собі рівних. Однак не можемо просто второпати глузду цієї методи, бо не можемо додати з неї ніякої користі: не нам, і ніяким іншим „гайдамацьким парубкам“, а тим, що тими методами користуються і тек уперто їх тримаються.

Ік.

На межі Сходу і Заходу.

ТИЖДЕНЬ У СТОЛИЦІ ЮГОСЛАВІЇ.
(Від нашого спеціального кореспондента.)

Білгород, 3. жовтня.

Подорож кораблем від Дунаю від Пасава аж до „Залізних Воріт“ Орсови належить безперечно до найкращих річкових партій в Європі. Суперничати з нею моглаб хіба тільки долина річки Рени та Дніпра.

І ось: великий, модерний корабель лінії „Lloyd Donau Dampfschiffahrtsgesellschaft“ — несе вас спокійно і рівно по широкому плесі тої величезної ріки, якою йшла колись і йде ще нині — історія народів середньої Європи. По обох берегах ріки безліч руйн старих фортець, з яких колись старий Рим, опісля турецький Стамбул кидали свій імперіалістичний визов світові. Нині — це руїни історії, але які вимовні, які сильні своїм понурим реалізмом! А поруч міста і села мальовничо розкинені у пишних рямцях золотистої вже денеде, осінньої зелені краєвиду. Яка насолода, який спокій і яке просторе поле до фантазії!

На кораблі пасажири всіх народностей: англійці, французи, італійці, американці, шведи, німці, мадари, болгари й очевидно чехи. Всі вони, хто з далеководом, хто з фотографічним апаратом, вилягли на верхній поміст, обліпили гущою тіл бурти, заняли всі лежанки і насичуються хрустально чистим повітрям та сонцем, що застрягнувши вогнищем цвяхом у безкрай блакиті неба, гріє, пече, як у липні.

На палубі, хоч рухливо, але спокійно. Цей спокій, що йде від тої великої, лінійної ріки, полонив усіх і дивно заспокоює ділає на розхитані нерви мішухів. У таких моментах тиші та

краси в природі годі не відчувати, що світ є справді гарний.

В БІЛГОРОДІ.

З Відня до Білгороду треба їхати Дунаєм повні два дні й одну ніч. Видається довго, а проте холілось, щоб ця подорож дожилася у нескінченстві.

Земун. Перед 23-ма роками граничне місто Австро-Угорщини на лівому березі Дунаю. Звідси в 1914. р. впали перші стріли, що були боевим відгуком стрілів Гаврила Принципча в Сараєві. В тому місці запалилася тоді Європа. Яка сила споминів і вражень.

А проти Земуну розкинулася мальовнича панорама Білгороду, що розсівся саме в місці, де Сава вливається у Дунай. Колись римська фортеця „Сингидіум“, опісля в 9. і 10. столітті болгарська твердиня, переходить Білгород на три століття у володіння Византиї, пізніше здобувають його мадари, відбивають серби, аж нарешті в 1521. р. паде він під ударами Сулеймана II. до стіп Туреччини. Турки володіли Білгородом до 1862. р., після чого став він столицею відродженої Сербії. Отже нині саме минає ледви 75 літ, від коли забралися звідси останні турецькі військові частини. Ця обставина пояснює багато і виправдує багато у зовнішньому вигляді міста.

Во Білгород є ще нині дивною мішаниною Сходу і Заходу. До війни занедбане містечко з 70 тисяч населення, став він нині столицею середньо-великої європейської держави і підніс кількість свого населення до чверть мільона.

ТАРАС КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

Панна Ляля.

Вона була така дрібненька, ніжненька, мов цвітик.

За це рухлива на диво. Приблизить до кімнати, і вже все оживає небуденним гомоном.

— О які ви нині незачесні! — Не гримайте пальцями по столі! — Хтож це зачепив за цвях фіранку? — Чому цвіти не підліт? — нагомонить, нагомонить і побіжить даліше.

Така собі панна Ляля.

Ніхто її не дивувався. Батьки навіть тишились прудкою дитиною. А перед людьми виправдували її: Молодість мусить шуміти.

А вона, буває, приблизить зі школи, книжки на стіл, скидає черевички та босоніж у город: — Фіфі, фіфі, гоці!

І вже весела, біла собачка ласиться біля її ніг.

А потім обоє сезають десь за шумними полями, що золотими раменами обгорнули зелений ліс.

— Знаєш, Ярку, що я мушу взятись остріше до Лялі. Та деж це випадає панні так утаняти. Їй уже прецінь шіснаць літ — говорила мати до чоловіка.

— Дай спокій, Гаю, нехай бавиться. Нехай тимить, що молода — відповідав, хитаючи головою батько. — Вона сама зчасом споважніє.

Та Ляля навіть не думала споважніти. Пустувала та пустувала. Вкінці зажадала, щоб її купили коня.

— Алеж, Лялю, як жеж ти будеш товктись на коні, як якийсь хлопчисько? — вговорювала мама.

— Чому, як хлопчисько? Прецінь у кумьтурних народів жінки дуже часто їздять на коні.

— Але не в нас і шкода про це мріяти — сказала вже рішуче мама.

Тоді Ляля не вгамувалась:

— Але я хочу мати коня, і мушу його мати. Я мушу мати коня! — кричала, тупаючи ногами, аж мама мусіла вийти з кімнати.

І другого дня Ляля вже ганяла полями верхи.

Та всього сподівались від Лялі, але цього навіть не мали на думці.

...Тоді був ясний, радісний день: вгорі гойдалася прозорий блакит, а зі саду нісся запах вишневого цвіту.

Крізь вікно надзвичайно рівно укладалась на локерованій підлозі золоті промені сонця.

І тоді вбігла до покою Ляля з радісним окликом:

— Ах, мамочко, який він чудовий, який він прекрасний!

Мама відірвала від книжки зачитані очі та поглянула, усміхаючись, на дочку.

— Хто, хто такий? — спитала.

— Та Юрко!.. Що ти, мамо, не знаєш Юрка? Це такий чудовий хлопець. Я його так дуже, дуже люблю.

І тоді, коли захоплена Ляля сипала рішучих слів для свого Юрка, мама встала з фотеля та, ще раз докладно із подивом глянувши на дочку, вийшла.

— Знаєш, Ярку, це вже світ кінчиться. Та вона вже підбрала собі до товариства якогось хлопчиська — говорила пані Галя до чоловіка.

— Шойно тепер будемо мати із нею солоні огірки.

— Та пожди, Гаю, прецінь вона молода.

Товариство її не зашкодить. Навіть випадало б тішитись, що входить у товариство. Трохи обтешеться із своєї „палкої орієнтальности“.

— Це вже починає мене злостити. Все і всюди маеш якусь вимівку, яка йі лише на руку. Подивися сам: виросла дівчина та така аперта, та така дика, що й стидно між людьми. А панні повинно залежати багато на тім, що про неї люди говорять.

— Лиш не переборщуй, Гаю. Ну хтож може щось злого про неї сказати. Зрештою пригадай і собі молодість. Чи це розумно так стримувати свободу у молодій людині? ...Я звяжи кажу: шумить, шумить і перешумить; сама зчасом споважніє.

Та маму ці слова не переконували. Почав тепер пильніше слідити за всіми поступками дочки.

Ляля ще більше ожила. Чути було її в кожному кутку; співає, скаче, танцює. Всюди зглядає, всього доторкнеться. Така прудка, весела, шалена...

І дні були тоді такі гарні, так дуже роззвонені сонцем.

— Де ж ти так причепрюєшся, Лялю? Куди йдеш?

— Та я, мамочко, маю тепер стрічу із ним.

— Що? Вже починаєш волочитись? О! на це вже я не позволю.

— Та чому? Я скоро вернуся.

— Ні і ні! Це ж ганьба. Така молода, а вже волочиться з хлопчиськами. Що люди скажуть?

Ляля почервоніла:

— Та що мені там люди! Я мушу піти. Він на мене чекає. Я мушу додержати слова!

— Ні, не підеши — грозил гнівно мама. — Я не позволю!

Послухай і порівняй нову 7-обводову супергетеродину

Philips Super 4-38

Позавчора відбувся у Львові маніфестаційний похорон Фелікса Махновського, капітана резерву, колишнього заступника міліції з листопада 1918 року, вбитого у Ставчанках. На похороні був президент міста Островський з двома віцепрезидентами, були й інші високі достойники. Ім'я призначеного згодом у міських анналах та в пресі — «спрессовані». «Дзвіник Польський» повідомляв, що «покійний упав від кулі якогось Куспіса у Ставчанках». Це була «жертва морду» — очевидно: політичного морду. Бо й назвище вбивника живо пригадувало процес ОУН за Городок, словом — ніякого сумніву в нідного поляка не було, що це черговий український політичний атентат з трігінням для жертви вислідом. У цьому дусі були втримані і промови над свіжою могилою: «ти спішив ближнім з допомогою (кавав репрезентант „Зайонську Оборону Львова“) — побачивши пожежу, і тоді досягнула тебе зрадлива куля гайдамацького парубка». Співом „проти“ закінчився похорон і присягою, що „жити не вступляться зі стійки“ (з якої їх проганяють гайдамацькі парубки зрадливими кулями), а вся та похоронна маніфестація своєю яскравою тенденцією чимало причинилась до витворення атмосфери, в якій відбулися вуличні протипольські бешкети. Тимчасом фактичний стан справи представляється в той спосіб, що 6-го ц. м. парубок Микола Куспіс у Ставчанках дістав атаку шалу та почав на право й ліво стріляти. Вона спершу свого ровесника й товариша Бенговського, потім підпалив хату сусіда і столу свого брата, стріляв до тих, що рятували будинки та серед тієї стрілянини й убив вийта Махновського. Підчас спроби підпалити ще інші будинки люди разом із поліційними роззброїли бжевілляного. І його хворий голові ніколи мабуть не снилося, що його поступок буде трактований як політичний атентат. Але про правдивий стан справи польське громадянство нічого не знає, бо для деяких органів польської преси існують спеціальні правила журналістичної етики та політичної мудрости.

Ось і другий момент цієї справи: політичної доцільності такої методи. На початку XVI ст. Маківелі проголосив засаду, що всі шляхи добрі до цілі і тому користуватися правдою у політиці можна лиш тоді, коли цього вимагає інтерес. Цей засади тримались великі дипломати XVI і XVII ст. Рішельє і Мазаріні, великі дипломати наполеонської доби та віденського конгресу — Тельєран і Метерніх, і засада політичної доцільності є по нинішній день вугольним каменем міжнародної дипломатії, не вважаючи на всі спроби апровадити до неї на перше місце

це засаду — християнської етики, що каже орудувати правдою. Отже й у даному маленькому випадку, на тому нашому малому відтинку гал. національних відносин, приймим, що треба керуватися засадою: „всі засоби добрі, що ведуть до цілі“. До якої цілі? Чи цуквування проти українців і вічне підтримування брехнію проти українського настрою — це ціль сама для себе? Чи теж засіб — до ширших протипольських репресій? І навіть ті репресії? Чи все воно разом, брехня, атмосфера, реальні висліди атмос-

фери, — чи все воно тривало помагає польському національному становищу посідання та силі польської держави на цьому терені?

Колиб дійсно так було, тоді ми готові признати слушність цієї методи, яка не має багато собі рівних. Однак не можемо просто второпати глазу цієї методи, бо не можемо добачити з неї ніякої користі: не нам, і ніяким іншим „гайдамацьким парубкам“, а тим, що тими методами користуються і так уперто їх тримаються.

ік.

На межі Сходу і Заходу.

ТИЖДЕНЬ У СТОЛИЦІ ЮГОСЛАВІЇ.

(Від нашого спеціального кореспондента.)

I.

Білгород, 3. жовтня.

Подорож кораблем вдлі по Дунаю від Пасав аж до „Залізних Воріт“ Орсови належить безперечно до найкращих рікоплавних партій в Європі. Суперничати з нею могла б хіба тільки долина річки Рени та Дніпра.

І ось: великий, модерний корабель лінії „Erste Donau Dampfschiffahrtsgesellschaft“ — несе вас спокійно і рівно по широкому плесі тої величезної ріки, якою йшла колись і йде ще нині — історія народів середньої Європи. По обох берегах ріки безліч руїн старих фортець, з яких колись старий Рим, опісля турецький Стамбул кидали свій імперіалістичний визов світові. Нині — це руїни історії, але які вимовні, які сильні своїм понурим реалізмом! А поруч міста і села мальовничо розкинені у пишних рамах золотистої вже денаде, осінньої зелені краєвиду. Яка насолода, який спокій і яке просторе поле до фантазії!

На кораблі пасажири всіх народностей: англійці, французи, італійці, американці, шведи, німці, мадари, болгари й очевидно чехи. Всі вони, хто з далековидом, хто з фотографічним апаратом, вилягли на верхній поміст, обліпили гущею тіл бурти, заняли всі лежанки і насичуються хрустально чистим повітрям та сонцем, що застрівнувши вогнищем цвяхом у безкрай блакиті неба, гріє, пече, як у липні.

На палубі, хоч рухливо, але спокійно. Цей спокій, що йде від тої великої, лінійної ріки, полонив усіх і дивно заспокоює ділає на розхитані нерви мішухів. У таких моментах тиші та

краси в природі годі не відчувати, що світ справді гарний.

В БІЛГОРОДІ.

З Відня до Білгороду треба їхати Дунаєм повні два дні й одну ніч. Видається довго, а проте холілося, щоб ця подорож довжила у нескінченність.

Земун. Перед 23-ма роками граничне місто Австро-Угорщини на лівому березі Дунаю. Звідси в 1914. р. впали перші стріли, що були боєвим відгуком стрілів Гаврила Принципча в Сараєві. В тому місці запалилася тоді Європа. Яка сила споминів і вражень.

А проти Земуну розкинулася мальовнича панорама Білгороду, що розсівся саме в місці, де Сава вливається у Дунай. Колись римська фортеця „Сингидунум“, опісля в 9. і 10. столітті болгарська твердиня, переходить Білгород на три століття у володіння Византиї, пізніше здобувають його мадари, відбивають серби, аж нарешті в 1521. р. паде він під ударами Сулеймана II. до стіп Туреччини. Турки володіли Білгородом до 1862. р., після чого став він столицею відродженої Сербії. Отже нині саме минає ледви 75 літ, від коли забралися звідси останні турецькі військові частини. Ця обставина пояснює багато і виправдує багато у зовнішньому вигляді міста.

Бо Білгород є ще нині дивною мішаниною Сходу і Заходу. До війни занедбане містечко з 70 тисяч населення, став він нині столицею середньо-великої європейської держави і підніс кількість свого населення до чверть мільона.

ТАРАС КУЛЬЧИЦЬКИЙ

Панна Ляля.

Вона була така дрібненька, ніжненька, мов цвіток.

За це рухлива на диво. Приблизить до кімнати, і вже все оживає небуденним гомоном.

— О як ви нині незачесні! — Не гримайте пальцями по столі! — Хтож це зачепив за цвях фіранку? — Чому цвіт не підліг? — вагомонить, нагомонить і побіжить даліше.

Така собі панна Ляля.

Ніхто їй не дивувався. Батьки навіть тишились прудкою дитиною. А перед людьми виправдували її: Молодість мусить шуміти.

А вона, буває, приблизить зі школи, книжки на стіл, скидає червоник та босоніж у город: — Фіфі, фіфі, гоп!

І вже весела, біла собачка ласиться біля її ніг.

А потім обое шезають десь за шумними полями, що золотими раменами обгорнули зелений ліс.

— Знаєш, Ярку, що я мушу взятись остріше до Лялі. Та деж це випадке панні так уганяти. Їй уже прецінь піснавлять літ — говорила мати до чоловіка.

— Дай спокій, Гаю, нехай бавиться. Нехай тимить, що молода — відповідав, хитаючи головою батько. — Вона сама зчасом споважніє.

Та Ляля навіть не думала поважніти. Пустувала та пустувала. Війни зажадала, щоб їй купили коня.

— Алеж, Лялю, як же-ж ти будеш товкитись на коні, як якийсь хлопчисько? — вговорювала мама.

— Чому, як хлопчисько? Прецінь у культурних народів жінки дуже часто їздять на коні.

— Але не в нас і шкода про це мріяти — сказала вже рішуче мама.

Тоді Ляля не вгамувалася:

— Але я хочу мати коня, і мушу його мати. Я мушу мати коня! — кричала, тупаючи ногами, аж мама мусіла вийти з кімнати.

І другого дня Ляля вже ганяла полями верхи.

Та всього сподівались від Лялі, але цього навіть не мали на думці.

...Тоді був ясний, радісний день: вгорі гойдався прозорий блакит, а зі саду нісся запах вишневого цвіту.

Крізь вікно надзвичайно рівно укладалась на джерованій підлозі золоті промені сонця.

І тоді вбігла до покою Ляля з радісним окликом:

— Ах, мамочко, який він чудовий, який він прекрасний!

Мама відірвала від книжки зачитані очі та поглянула, усміхаючись, на дочку.

— Хто, хто такий? — спитала.

— Та Юрко!.. Що ти, мамо, не знаєш Юрка? Це такий чудовий хлопець. Я його так дуже, дуже люблю.

І тоді, коли захоплена Ляля сипала рій похвальних слів для свого Юрка, мама встала з фотелю та, ще раз докладно із подивом глянувши на дочку, вийшла.

— Знаєш, Ярку, це вже світ кінчиться. Та вона вже підбрала собі до товариства якогось хлопчиська — говорила пані Галя до чоловіка.

— Шойно тепер будемо мати із нею солени огірки.

— Та пожди, Гаю, прецінь вона молода.

Товариство їй не зашкодить. Навіть випадало б тішитись, що входить у товариство. Трохи обтешеться із своєї „палкої орієнтовності“.

— Це вже починає мене злостити. Все і встоди маеш якусь вимівку, яка їй лише на руку. Подивися сам: виросла дівчина та така вперта, та така дика, що й стидно між людьми. А панні повинно залежати багато не тім, що про неї люди говорять.

— Лиш не переборшуй, Гаю. Ну хтож може щось злого про неї сказати. Зрештою пригадай і собі молодість. Чи це розумно так стримувати свободу у молоді людини? ...Я зовсім кажу: шумить, шумить і перешумить; сама зчасом споважніє.

Та маму ці слова не переконували. Почала тепер пильніше слідити за всіма поступками дочки.

Ляля ще більше ожила. Чути було її в кожному кутку: співає, скаче, танцює. Всюди зглядає, всього доторкнеться. Така прудка, весела, щаслива...

І дні були тоді такі гарні, так дуже роздвоєні сонцем.

— Де ж ти так причепрюєшся, Лялю? Куди їдеш?

— Та я, мамочко, маю тепер стрічу із ним.

— Що? Вже зачиняєш волочитись? Ой на це вже я не позволю.

— Та чому? Я скоро вернусь.

— Ні і ні! Це ж ганьба. Така молода, а вже волочиться з хлопчиськами. Що люди скажуть? Ляля почервоніла:

— Та що мені там люди! Я мушу піти. Він на мене чекає. Я мушу додержати слова!

— Ні, не підеш — грозилла гірко мама. — Я не позволю!

СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ, ПОРЦЕЛЯНА, поручає
СЕРВІСИ З УКРАЇНСЬКИМИ ВЗОРАМИ фірма „Кераміка“
Львів, Галицька 5 (в подвір'ю).
Можна дістати у краю у всіх складах „Народної Торговлі“ і всіх Міських Кооперативах.
На бажання висилаю ілюстровані цінники.

Орган о. Медвецького пропагує — Декамерона.

Перед нами перше число нової московської газети, видаваної, як видно з усього, на conto апост. адміністрації Лемківщини, п. н. „Карпатський Звонь“, з датою 1. X. 1937. Під наголовком написано, що це „церковно-народна газета“. Редагує ред. колегія, „отві́тственный редакторъ: Михайль Цебринскій“. В числі великий портрет о. Я. Медвецького.

У вступній статті „Съ Богомъ“ і двох чергових міститься „вірую“ „Карп. Звона“, мовляв, хочемо „воспитати молодое покоління въ христанской культурі“, бо „жолудкова“ етика плнила большую часть народа“, бо „нась по-дозрѣвають о православие“ і т. д.

Та хоч написано під наголовком, що „К. З.“ церковна газета, однак з усього її змісту годі пізнати, якої Церкви є ця газета. Католицької рішуче ні, бо нема там ані одної згадки про кат. Церкву.

Щойно на 8. стор. чорне на білому стоїть „рекомендація“ творів, які ця газета поручає своїм читачам. У числі 137 „творів“ самі московські автори, як Арцибашев, Андреев, Горькій, Достоевський, Куприн, Пушкин, ну — і Наумович та чужі: Золя, К. Дойль, Келерман, Боккаччо і т. д.

Отжеж церковна газета, видавана під патронатом офіційно католицького єрарха, поручає літературу не то сумнівної моральної вартості, не то нерелігійну, але просто таку, що поіменно й виразно була осуджена Церквою. Чи не знає про це цілий катол. світ, що Бокка-

ччо є на індексі? Церковна газета поручає Декамерона; глибокої образи годі зробити кат. Церкві; це вже не сама образа, але провокація католицької етики! Такі речі можливі хіба тільки в „наших“ московфілів. У часі, коли кат. Церква веде таку енергійну пропаганду за доброю пресою та літературою, коли видає тисячі катол. журналів, уладжує зїзди, вистави кат. преси, коли сам папа в промові до журналістів, покликуючись на св. Павла — предтечу та віір журналіста, признає величезне значіння преси у формуванні світогляду теперішніх суспільств — у цьому часі московфіли за гроші католицької Церкви видають „Карп. Звонь“ і пропагують — Декамерона...

І що за божевільна відвага казати, що хочуть виховувати молодь в дусі християнської культури!

Чи бодай о. Медвецький не повинен знати, що новий кодекс кан. права в кан. 1399 каже: „З самого права закарзані є: книжки, які виразно нападають на релігію, або добрі обичаї, — які у своїй основі займаються речами розпустними й безстидними, їх оповідають або вчать“, що в каноні 1395 і 1397 спеціально ординарієві поручено боротьбу з такими книжками, врешті за поширювання й читання такого Декамерона й подібних канон 2318 накладає кару викляття, „спеціалі молоді“ задержану Ап. Столиці?...

І перед Богом треба буде відповісти за такі речі — отче Яковче!...

Като.

Інтервенція у справі останніх протнукраїнських виступів у Львові.

У справі останніх протнукраїнських виступів польської молоді і спроб поромів українських крамниць у Львові дня 10. жовтня 1937. р. інтервеніювали представники Народної Організації України міста Львова у городському старостві та Української Парламентарної Репрезентації у львівському повістві.

Інтервеністи представили події як само-

розумний наслідок нечуваної протнукраїнської наївності, що її розвели від довшого часу польські суспільні й комбатантські організації і польська преса. Крім цього делегати УПР виступили урядуючому відповідаючи письмовий протест у справі тих подій з проханням передати його центральній владі.

Антисемітизм у нових формах

Варшава 10. жовтня.

„Не купуй у Авраама“ —

Мама доноу навчає.

Доня мамі не слухала

Пішла й... маму там застала

(Популярна варшавська пісенька).

до радикального, осясального, зольонічного антисемітизму серед переважної частини польського громадянства, привикли сьогодні вже навіть ті поляки і жиди, що десь час чинилися вожаками його атракційною, пороходовою, жовтими парашкою оздобленою, піддажувавши старшину польської молоді, загальне переконання про одні саме моду на антисемітизм не наказувало ані полякам ані жидам турбуватися поважно на початку кожного академічного року, коли то мов на жидівське умовлення знак — виявлялися в університетських обрамах зороні в кастети та дубові сукачі палиці пакети жидівських корпорантів з цілими оберемками (жидівських протнукраїнських летючок. Так було вже від кількох років при кінці літніх ферій і тій своєрідній „традиції“ ніхто не дивувався. Жиди протестували, як могли, на удари відповідали ударами, або затискали зуби, університетські площі шуміли крикливими вічами, на найближчих вулицях вилітали шибки з жидівських крамниць; але життя плило своїм руслом: найзавзятіші ендеки й антисеміти купували у жидівських крамницях (у жидів так дешево і поторгуватися можна). Словом жидівський коник був тим рекламним „тріком“, на якому виїжджали на провідні місця молоді політиканти з радикальних відломів молоді, яким академічні товариства вербували нових членів, а за недбані студенти з кол. т. зв. „золотої молоді“ — виправдували перед батьками і своїм оточенням свої невдачі у студіях.

Але разом з усіма перемінами на всіх відтинках польського життя прийшла черга і на виразні метаморфози на протнукраїнському відтинку, що дотепер — як не-як не мав офіційної державної чи суспільної апробації.

І в цьому році появилися у брамах варшавського й інших університетів роздавачі антисемітських летючок та відозв, але вони вже інші, не ті, що були, не перші-ліпші хлопці, що їм заїмпувала студентська шапка і метушня серед битого натовпу жидівських студентів. Це вже зорганізовані та підпорядковані партійним наказам, номіновані вождем — полк. О. Коцом рядовики і старшини „Звілонку Молодй Польскі“, в якого бюрах при вул. Вейській (біля парламенту) кипить організаційна гарячка.

Коли кілька місяців тому полк. Коц проголосив свою відому „ідейну декларацію“ й описав, створивши ще й Союз Молодй Польскі (З. М. П.) та ставши особисто на його чолі, вдріг зазначив, що: „жидівська проблема повинна знайти свою розв'язку у формі еміграції жидів з Польщі, еміграції планової і послідовної“ — відчувалося, що справа жидівського народу у Польщі починає дійсно цікавити польську державну думку, репрезентовану хіба найкраще провідником живої державної організації полк. Коцом.

А ось тепер вже прийшла черга на виразне сформулювання польських політичних концепцій супроти жидів.

На вулицях столиці появилися зелені летючки, підписані Союзом Молодй Польскі, в яких між іншим читаємо:

„Товариші Поляки! Вистане вже боягузства та пустих сварок. Катастрофальний образ жидівського життя вимагає безоглядної, послідовної боротьби всіх без винятків поляків. (Усі підкреслення наші). Визнаємо нас усіх до спільної боротьби і перебування академічного життя — за відновлення університетів, за ліквідацію комуністичної роботи, за доступ до науки бідним товаришам“.

Ці зелені летючки стали ревелациєю. Жиди

відчули на собі новий „номерус кляузує“. Ось приклад: навіть така ліберальна ще дивиданна Вища Журналістична Школа, коли дістала державні права, обмежила контингент для жидівських студентів. Бо факт фактом: колись за протнукраїнські летючки саджали до темної, нині антисемітизмові явно потурають.

Великі приготування в С. М. П. кажуть сподіватися, що в цьому академічному році буде зорганізована нова протнукраїнська кампанія. Заступник полк. Коца Ю. Рутковський проголошив уже у своєму офіційному органі подрібну програму в жидівській справі. Виглядає вона у своїх головних точках так: Жидівську проблему треба розв'язати практично. Якщо йде про аналіз жидівської проблеми, то поляки досягнули у поглядах на неї зрозумілу і далекобідну односторонність поглядів і настроїв. Пропагандове трактування жидівської справи вже не вистачає, треба розпочати практичну розв'язку проблеми, бо:

1) Жиди є провідниками деструктивних впливів комуні, якої діяти у 85 проц. це — жиди і то з інтелігентських родин.

2) Жиди є нездібні до асиміляції. Нависне відтінанні від польського життя жидівські гетта створили жидам осередки їх національної експансії на поодинокі центри польського організму. Юдаїзм — чужий полякам. Створює він нестерпну для Польщі ситуацію, а польська держава покликана виключно діяти для добра польщини.

3) Жиди через опанування господарського життя експлуатують матеріальне польське добро передовсім для своїх жидівських, а не польських цілей.

4) Вплив цілком відмінної цивілізації, чужої та незрозумілої жидівської культури спричиняє вже через самі взаємини з нею розклад у поль-

ській душі, чого навісним доказом є плоди жидівського мистецтва, видавані по польськи.

Жиди як нарід, що заселює ряд держав, трактуєть Польщу як один з чинників їхньої позиції у світі. Польща є для жидів лише кодьонією, з якої черпають потрібні для їхніх міжнародних цілей сиринці.

Таке відношення до жидів сформульоване цим днями у молодших колах ОЗН, у що жидівську справу розв'язують у Польщі загалом люди молоді, то чого можуть жиди сподіватися?

Про це говорять дальша частина офіційної заяви озоновців, тої вже зредатованої, як і тої, що має повинитися.

Польща прийняла п'ятьсот років тому жидів у гості, жиди надужили, мовляв, польської гостинності. Тепер Польща виповідає жидам право поселення. Жиди мусять з Польщі цілковито вемігрувати на таких засадах: Проблема шукання еміграційних теренів для них обтяжує виключно польські і міжнародні організації жидів. Рівновага економічного життя Польщі вимагає залишити в її межах усе матеріальне добро, яким користуються тепер жиди. Еміграцію жидів мусить переводити спеціальний державний уряд, що матиме аналогічні функції, як давнє міністерство земельних реформ. Не вимовлення Польщею права побуту жидам нема ніякої ради, бо інтерес польського народу знайшовся у контракті з інтересом жидів.

Як видно, ціла програма — дійсно радикальна і дійсно ревелацийна. Чи можливо безболісно для обох сторін її перевести, важко сьогодні ще сказати. Ми не будемо ставити на цю тему ніяких гіпотез. Хочемо лише ствердити ще раз, що польський антисемітизм прибрав нові форми. Навіть найбільш радикальні не сподівалися почути такої дивоглядної програми: Майбутня велика Польща мусить бути без жидів, з жидівським (залишеним ними в ній) капіталом.

Такого хіба не сподівалися і самі жиди. Як то за один рік польські настрої пішли на право! Чейже пам'ятаємо ще ті гуманітарні, повні святого обурення замітки полк. Медзінського про гідоту протнукраїнської акції на університетах, а сьогодні дя сама „Газета Польська“ пропагуватиме нову ідеологію повної ізоляції від жидівства і вже друкує офіційні комунікати про т. зв. „гетто жидівських лавок“ і т. п.

Ця зима, тобто початий академічний рік буде для жидів ще тяжчий, ніж минулі. Антисемітизм — гасло атракційне, воно пливе з Німеччини. В сучасній польській неясній дійсності це ще найпевніший коник до популярності.

А водночас... Прочитайте ще раз подану нами на вступі популярну варшавську пісеньку.

КТВ.

СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ, ПОРЦЕЛЯНА, поручає
СЕРВІСИ З УКРАЇНСЬКИМИ ВЗОРАМИ фірма

„Кераміка“

Львів, Галицька 5 (в подвір'ю).

Можна дістати у краю у всіх складах „Народної Торговлі“ і всіх Миських Кооперативах.
На бажання висилаю ілюстровані цінники.

Орган о. Медвецького пропагує — Декамерона.

Перед нами перше число нової московської газети, видаваної, як видно з усього, на conto апост. адміністрації Лемківщини, п. н. „Карпатскій Звонъ“, з датою 1. X. 1937. Під наголовком написано, що це „церковно-народна газета“. Редагує ред. колегія, „ответственный редакторъ: Михайль Цебринскій“. В числі великий портрет о. Я. Медвецького.

У вступній статті „Св. Богомъ“ і двох чергових міститься „вірую“, „Карп. Звонъ“, мовляв, хочемо „воспитати молодое покоління въ христианской культуры“, бо „жолудкова“ етика пливала більшу частину народу, бо „насъ по-доарьвають о православие“ і т. д.

Та хоч написано під наголовком, що „К. З.“ церковна газета, однак з усього її змісту годі пізнати, якої Церкви є ця газета. Католицької рінуче ні, бо нема там ані одної згадки про кат. Церкву.

Шойно на 8. стор. чорне на білому стоїть „рекомендація“ творів, які ця газета поручає своїм читачам. У числі 137 „творів“ самі московські автори, як Арцибашев, Андреев, Горкий, Достоевскій, Куприн, Пушкин, ну — і Наумович та чужі: Золя, К. Дойль, Келерман, Боккаччо і т. д.

Отжеж церковна газета, видавана під патронатом офіційно католицького сраха, поручає літературу не то сумнівної моральної вартості, не то нерелігійну, але просто таку, що поіменно й виразно була осуджена Церквою. Чи не знає про це цілий катол. світ що Бокка-

ччо є на індексі? Церковна газета поручає Декамерона; глибшої образи годі зробити кат. Церкві; це вже не сама образа, але провокація католицької етики! Такі речі можливі хіба тільки в „наших“ московфілах. У часі, коли кат. Церква веде таку енергійну пропаганду за доброю пресою та літературою, коли видає тисячі катол. журналів, улажує зїзди, вистави кат. преси, коли сам папа в промові до журналістів, покликуючись на св. Павла — предтечу та віір журналіста, признає величезне значіння преси у формуванні світогляду теперішніх суспільств — у цьому часі московфіли за гроші католицької Церкви видають „Карп. Звонъ“ і пропагують — Декамерона.

І що за божевільна відвага казати, що хочуть виховувати молодь в душі християнської культури!

Чи болай о. Медвецький не повинен знати, що новий кодекс кан. права в кан. 1399 каже: „З самого права закарзані є: книжки, які виразно нападають на релігію, або добрі обичаї, — які у своїй основі займаються речами розпусними й безстидними, їх оповідають або вчать“, що в каноні 1395 і 1397 спеціально ординарієві поручено боротьбу з такими книжками, врешті за поширювання й читання такого Декамерона й подібних канон 2318 накладає кару виключення „спеніялі моло“ задержану Ап. Столицю?..

І перед Богом треба буде відповісти за такі речі — отче Яковел!..

Като.

—o—

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

За поширення прав обвинуваченого.

ПРО ЩО РАДИВ МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС КАРНОГО ПРАВА?

З нагоди світової вистави в Парижі відбулося багато різних конгресів, між ними IV. міжнародний конгрес карного права в дніх від 26. до 31. липня. Темою народ були такі проблеми: 1) Як карне (внутрішньо-краєве) право може сприяти до охорони та зміцнення міжнародного миру?; 2) Про необхідність міжнародної угоди даних щодо ранішої каральності підвинути даних; 3) Чи може суддя карати за вчинок, що судили; 4) Чи може суддя карати за вчинок, що не підпадає безпосередньо під карні постанови (сравна аналогії в карному праві)?; 5) Про гарантії і права обвинуваченого під час слідства; 6) Участь судової влади у справі виконання карних та охоронних засобів.

Перша зі згаданих проблем належить немов до традицій конгресу. Пошана національної гідності інших народів, карання пропаганди нацистської війни, охорона всіх дібр у справі збереження миру і вкінці признання самого миру великим добром є немов ідеологією організаторів та основників міжнародного товариства карного права. Тому більшість промовців висловилася за тезами головнього референта проф. Пелла. Однак не слід теж забувати на існуючі суперечностей між поодинокими державами і що карне право поодиноких держав береже передовсім національних інтересів. Тому колишній бельгійський прем'єр, відомий правник Жаспар ясно підкреслив, що мир між народами можна досягти лише шляхом повільної еволюції, а не нагалими скоками, спеціальними карними постановами. Знову доцентка праського університету виказала, що годі вимагати від законодавця зокрема від судівництва, що є під впливом прилюдної opinio, щоб карало за вчинок, що загрожує життєвим інтересам чужих держав, а посередньо міжнародному мирові, якщо національний інтерес вимагає таких дій, таких чинів, що є суперечні і навіть ворожі іншим державам. Після того конгрес прийняв відповідну резолюцію у справі збереження миру.

Справа міжнародної виміни даних щодо ранішої каральності підсудних має велике практичне значіння, якщо йде про міжнародних злочинців, які доконують злочинів по черзі в різних частинах світу. Тому всі промовці з головнім референтом полк. Наглером висловились за виміною даних щодо ранішої кримінальної минуштини підсудного, щоб вимірити як слід належну кару.

Однак найживішу дискусію викликала справа допускальності аналогії в карному праві. Майже всі промовці висловились проти аналогії в карному праві. Всеж таки значна частина промовців висловились за далеко йдучою зміною теперішнього стану. Головний референт проф. париського університету Донедез в Бавре заявився за поширеною інтерпретацією постанов карного права признаючи, що необхідність успішного поборювання злочинності зораз то більше примушує обмежувати права і привілеї злочинного світу. Численно заступали на конгресі адвокати виступили одногласно не лише проти аналогії в карному праві, але також проти поширеної інтерпретації постанов карного закону. Найсильнішим аргументом тих, які хотіли втримати засаду звуженої інтерпретації постанов карного закону було бажання забезпечити і гарантувати права особи, затримані нащо гучною інтерпретацією прохильними нових течій. Ці прихильники нових течій у карному праві стоять на становищі, що карне право є саме постійною інтерпретацією. Карне право вживає загальникових понять, що їх шойно інтерпретація суддів виводить конкретним змістом. Поняття зневаги публічної виморальності і т. д. наказує чинити ці загальникові поняття конкретним змістом, що теж виконує суддя. Отже якщо допустимо суду до необхідної інтерпретації слід йому дати відповідну свободу, щоб не піддаватися впливам адміністрації та виконавчої влади, свободу власних незалежних поглядів, що викидають з логіки, совісти, знання права і кримінології, є передовсім з вичуття суспільних і національних потреб.

Зібравши прав підсудного під час слідства не викликало вже стільки сумнівів і суперечностей, що проблема аналогії в карному праві. Дискусія вельш головню довкола двох найважливіших справ: допущення оборони до слідства і допущення адвоката. Тим чином обвинувачений

міг би визначити знавця як і прокуратор. Оба ці знавці шойно з третім знавцем, визначеним судом приступали би до експертизи і висловлювали би свою опінію кожний зокрема або спільно.

Промовці і конгрес висловились за допущенням оборони під час слідства, що практикується вже віддавна у Франції. Конгрес стану на становищі, що присутність оборони у слідстві допомагає викрити матер. правду і влекшує положення обвинуваченого, який може швидше виказати свою невинність, якщо має оборонця. Присутність оборони у слідстві може довести до скорочення запіданих процесів основним висвітленням цілої справи. Головний референт д-р Костань, заступник прокуратора окружного суду в Лієж підкреснив, що навіть у тайнім слідстві самі судді злагіднюють строгі постанови беручи зоразто більше права оборони. Допущення оборони у слідстві слід обмежити у деяких випадках з уваги на добро виміру справедливості та інші важкі огляди. Зате слідчий суддя повинен навчити підсудного, що має право вибрати собі оборонця або домогатись, щоб йому призначили оборонця з уряду. Акти слідства вже в короткому часі повинні бути доступні підсудному або їх оборонцеві, щоб міг їх переглянути. Вкінці головний референт домагався загострення дисциплінарної відповідальності адвокатів за зловживання з одночасним поширенням їх прав. Проти допущення знавців обвинуваченого у слідстві заявився більшість учасників конгресу.

Живо теж цікавились учасники конгресу справою допущення судді до виконання карних та охоронних засобів. Майже всі промовці заявили за інтервенцією судді при виконанні карних та охоронних засобів.

(„Глос Сондовніцтва“ ч. 9. з 1937).

При цій нагоді слід згадати, що на цьому дійсно важному конгресі не було представників совітського „права“. Цю незрозумілу тайну пояснюють „Последнія Новості“ ось так:

Совітські правники не приїхали на з'їзд, бо кілька місяців тому дійшло в ССР до повного розгрому дотеперішньої совітської правничої

Зуби це знак пр иладдя людського організму.

Як але приладдя утруднює працю, так і алі зуби утруднюють пережовування і спричиняють гостре розладдя в організмі. Плевання зубів є кончею умовиною здоров'я. Отже уживайте постійно Хлородонту, ідеально відсміжної, м'якої пасти до зубів. Переотерітайте при плеванні зубів таку асаду:

Рано ли перше, ввечер ли останне

паста до зубів

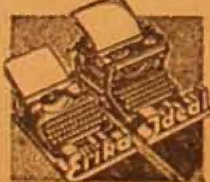
доктрини. Офіційну правничу школу, що гуртується коло „Інституту Совітського Права“, оголошено небезпечно еретичною. Правничі підручники, видані тим інститутом, усунено з обігу, не зважаючи на те, що в тих підручниках покликувались на Сталіна як на вищий правничий авторитет. Студенти в ССР не знають тепер ні з яких підручників учитися права, ні в кого здавати іспити. В совітських часописах і журналах совітський прокурор обвинувачує в різних „заблудженнях“ самого народного комісара справедливості, — він мусить прилюдно каятись... Совітські учені і практикуючі правники не сміють виступати зі своїми поглядами ні на зборах, ні в часописах, бо бояться, щоб і їх не потягнули за ересь „троцькізму“. А „троцькізм“ це неваловиме поняття. Ніхто не може точно сказати, де в науці права починається „троцькізм“ і на чім він полягає...

Ясно, що при такому хаосі в ССР ні совітська влада, ні совітські правники не були зацікавлені в тому, щоб цей хаос опинився на світовому конгресі правників. Це і пояснює цей прикрый факт, що велика держава совітів зовсім не взяла участі в загальному світовому русі, що змагає до міжнародних правових зв'язків...

Сталін не пустив на з'їзд ніодного совітського правника лише тому, щоб совітські правники не бачили, як дійсно живуть люди в „буржуазній“ Франції і не ширили опісля в ССР того, що побачили в Європі.

Якість рішає!

Прецизія виконання і сильна конструкція рішають про першенство машин до писання

ЕРІКА і ІДЕАЛЬ

Генеральне представництво і продаж **ЮЛІАН ЛОМАГА** Львів, Валога 11. Тел. 228-70

Прецизія направи машин у власному вартаті.

Відповідальність за шкоду тварин.

Від кого, під якими умовами і в якій висоті можна домогатись винагороди шкоди, що її спричинила тварина, нпр. пес когось покусав, дріб зробив шкоду в городі і т. д.?

Відповідь на ці питання дає кодекс зобов'язань у статтях 148 і 149. Отже за шкоду, що її спричинила тварина відповідає: 1) в засаді власник; 2) якщо власник нею не послуговується — особа, що вживає тварини у своїм інтересі. Якщо виняв когось своєю твариною, то наемень послуговується нею і відповідає за шкоду. Такожмо відповідає ужитковець тварини і навіть той, хто несправно послуговується твариною, себто особа, що силоміш забрала другому його тварину і вона спричинила шкоду. За те особа, яка перековує чужу тварину, не відповідає за шкоду, бо не послуговується твариною у своїм інтересі. В цьому випадку за шкоду відповідає по думці ст. 144 к. з. той, хто дає тварину до перековання. Відповідальність за шкоду тварини не залежна від того, чи тварина у хвилині спричинення шкоди була під наглядом власника чи тем особи, яка з неї користує у своїх господарських потребах, чи дець втікла або заблукалася. І так власник пса відповідає за шкоду не лише тоді, як його пес на дачу покусав когось тому що не мав кагання, але також і тоді, як пес утік з дому і покусав когось на дорозі або в полі.

Пошкодуючий ні не мусить доказувати вини агаланих осіб, себто власника чи посідача тва-

рини, бо закон приймає здогадку вини цих осіб. Однак відповідальності за шкоду немає, якщо переведеться доказ, що власник чи посідач рішує не поносити ніякої вини в конкретному випадку. Всеж таки в деяких випадках незважаючи на невинність власника чи посідача тварини, суд може наложити на них відповідальність за повну чи частинну шкоду на основі слушності, беручи під увагу маєтковий став власника чи посідача тварини та пошкодзованого.

9.600 ДОЛЯРІВ КАРИ ПЛАТИТЬ РУЗВЕЛЬТ.

Найвище становище, яке займає Рузвельт в державній ерархії Злучених Держав, не звільнює його зовсім від заплати кар, що їх стягає почта за доручені, але неоплачені листи. Цього року за такі послужки почта обтяжила конто довгу президента сумою 9.600 доларів, значить більше як 48.000 зол.

Незважаючи на такі великі суми, які щорічно нарастають і які президент мусить заплатити, Рузвельт домагається, щоб йому доручали всі неоплачені листи, що містять у собі здебільша скарги людей, які не мають до президента іншого доступу.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жадуймо датків на скріплення освітніх змагань.

ПРО ЩО РАДИВ МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС КАРНОГО ПРАВА?

Міжтема прав підсудного підчас слідства не викликало вже стільки сумнівів і суперечок, що проблема аналогії в кримінальному праві. Діагностика велась головню довкола двох найважливіших сторін: допущення оборони до слідства і допущення аналогії. Тим чином обвинувачений

Совітські правники не приїхали на з'їзд, бо кілька місяців тому дійшло в ССР до повного розгрому дотеперішньої совітської правничої

Сталін не пустив на зїзд ніодного совітсько-го правника лише тому, щоб совітські правники не бачили, як дійсно живуть люди в „буржуазній“ Франції і не ширили опісля в СРСР того, що побачили в Європі.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

З Коломиї на двір індійських магарадж.

З відецьких часописів довідуємося про приїзд д-ра Казимира Стефана Радвана-Праслаовського, що супроводить індійського раджу Юсуфа Алі Хану. Індійський князь приїхав лікуватися до відецьких санаторій; д-р Радван — його дорадник.

Тринадцять років тому гарний есегантийний молодець, безпосередньо по натурі, почав робити у Львові різні експерименти, проявляючи суттєву силу. Радван скінчив коломийську гімназію, вступив на університет, але не мав великої охоти до офіційних студій, занятій головно „таємною наукою“. На галявському ґрунті він не міг розвинути своїх крил — явився акусі книжку про спиритизм чи суттєстю і поїхав у світ. Першим етапом був Відень; там задав він якийсь докторат і кілька років пізніше познайомився десь у Львові чи Абації із славною артисткою Рене Одіон. Одіон мала вже за собою артистичну кар'єру, доходила до сивини, зате мала великі гроші. Вона звязала свою долю з молодим гарним хлопцем, що імовірно використав силу своєї суттєсті. Радван жив як молодий князь, як довго Одіон мала майно і як довго він не знайшов, завдяки їй підстави до нового скоку в життя.

ПРИПАДОК РІШАЄ ПРО КАР'ЄРУ.

Ясно, що про це все він не пише. У „Наес Вінер Журналь“ знаходимо його більшу статтю з фотографією про його ролю лікаря на дворах індійських князів. Ось його сповідь:

„Я завдячую випадковій факт, що мене покликали до Індії. Випадок з'явився у постаті молоді, гарної дівчи, що одного дня з'явилася в моєму психологічному інституті у Лондоні, нарікаючи на болі. Вона терпіла на нервово розлад і найкращі лікарі, до яких вона зверталася, не могли їй допомогти. І саме тому, що її стан уважали безнадійним, а я вилікував її, я називаю це випадком. Вона із вдячності поручила мене своєму дуйкові, що був високим комісарем в Індії, а цей поручив мене деяким індійським князем. Небавом дістав я записки від магара-

джі з Капурталі. Я прийняв записки з радістю, бо чув багато про чудеса Індії. Але те, що я бачив, перевищило всю мою уяву. У Капурталі чекали на мене два магараджесі адютанти. Треба було перейти 50 осіб гвардії, щоб дістатися до палати.

У ЦАРСТВІ З „ТИСЯЧА ОДНОЇ НОЧІ“...

Прикро було те, що я ні на хвилину не міг бути сам. Кожне моє бажання сповняли миттю, а міг телефонувати і телеграфувати до всіх у світі — мав до послуги десятки служби, жив, як у сні „З тисяча одної ночі“. Мене водили по палатах, робітнях і скарбіннях, показуючи всі багатства. На другий день мене запросили на обід до магараджі. Міністр внутрішніх справ перепав програму дня. Моя жінка мала сидіти праворуч магараджі, а ліворуч нього. Магараджа з Капурталі обідав завжди у товаристві 20—30 гостей і церемонія був у нього якнайточніший...

„По обіді магараджа пояснив мені цілі мого приїзду. Я мав зайнятися його двома внучками — чудовими молодими дамами, що терпіли духово гоми, що мали східні виховання та європейську освіту. Магараджа мусів познайомитися з методами мого лікування. Заки я скінчив лікувати його внучки, вже мене покликав новий магараджа з Патіалі“.

У КНЯЗЯ КНЯЗІВ

Магараджа з Патіалі є князем індійських князів. Він тримається строго східних звичаїв. У нього завжди гостить кільканадцять магарадж, що мають окремі мешкання. Для європейців є там окремий люксовий готель. Магараджа з Патіалі робить рідко європейцям честь розмовляти з ними особисто. Радван зазнав такої честі. Чемність, з якою сповнювали всі його забаганки, належить до казкових. Його допустили навіть до релігійних церемоній касті Синг, що відбуваються щодня при заході сонця. Найбільшим чудом для Радвана були склади вина магараджі, якими управляє якийсь чех. Є там найрідкіші напитки світа вартості двох мільйонів фунтів штерлінгів.

Подвійний літак.

Спеціалісти, які мали змогу оглядати на відомих зведеннях Шорта новий „подвійний“ літак, якого будують саме тепер викінчили, кажуть, що він є правдивим чудом летунської техніки, яке не має нічого собі рівного в історії летунських апаратів тяжчих від повітря.

Цей літак має назву: „Композит Шорт-Майо“. Він складається із велетенського, чотирьохмоторового моноплану типу „Каледонія“ (такий літак перелетів недавно Атлантичний океан в обох кінці). На верху того моноплану збудували окрему площу, на якій спирається другий літак, менший розмірами. Це чотирьохмоторовий гідроплан, який може робити 350 км. на годину. Він буде підніматися з великого літака на лету, при чому швидкість лету змінить йому ковче потрібний на аеродромі розгін.

Коли менший літак відірветься від більшо-

го, тоді він підлітає угору, більший вниз. Таким чином відпадає зовсім небезпека удару.

Навіщо побудували такий подвійний літак? Навже така дивовижна конструкція має якінебудь підстави й оправдання? Ажже! Якщо такий малий літак, як той зверху набрав би стільки бензину, скільки йому треба, щоб перелетіти трасу Англія — Нью Йорк, він не міг би ніколи відірватися від води з причини надмірного обтяження паліаєм (не кажучи вже зовсім про власну вагу літака). Роля більшого літака в тому, щоб піднести малий літак із повним вантажем і вивести його на отверте море, де він може продовжувати повітряну мандрівку вже власними засобами й силами.

Завдяки новому „подвійному“ літакові Шорта, пошту доставлятимуть у 1938. р. з Англії до Америки за 20 годин.

Вольтер і рекляма.

Сьогодні зовсім буденне явище, що часописи перетинають оголошеннями, в яких нпр. фільмова зірка заявляє, що свою красу завдячує тільки такому чи іншому пудрові, або кремові. В іншому знову оголошенні чемпіон у боксі хвалиться, що коли він перемігав всіх своїх противників, то тільки тому, що не пив, чи вино.

Це все — „литак часу“. Комерціалізація слави, перемога купецького духа і т. д.

Минулої неділі продали на ліценції в Парижі цікавий автограф Вольтера. Цей автограф — лист до одного з найкращих у тодішній часі годинникових майстрів у Женеві.

Вольтер пише, що хоч він сам не мав змо-

ги познайомитися з мистецькими виробами згаданого годинникаря, однак не сумнівається, що вони справді „вищі від усіх похвал“. Тому він — Вольтер — готов поручити годинники тієї марки людям, які творять клієнтелу інших фабрик.

На яких умовах дав він свою „оферту“ — невідомо. В кожному разі не без користі.

Правда, порука Вольтера не появилася в часописах. Однак перший крок був зроблений. А це найважливіше!

Автор „Кандіда“ — як бачимо — не тільки промовляв літературний шлях, але і торговельний.

Фортепіан у радіо.

Коли пригадаємо собі початки радіа та початкові музичні радіо аудії і порівняємо їх з нинішніми, то мусимо прикстати, що різниця багато більша, як цей 15-літній протяг часу, який ділить ті часи від нинішніх. Ця різниця полягає в першу чергу у звуці трансмітованих інструментів; згадка частини цих звуків і досвідів, які постійно переслідують

над удосконаленням радіо передавальної апаратури, але власне на те, щоб іще далі удосконалити передавання звуків музичних інструментів. Фортепіан, як інструмент найчастіше в радіо уживаний (він потрібний до акомпаніменту) був довгі роки неабияким клопотом при передачі, не тільки радіо-механікам, але й лінійним. У перших часах радіа, коли стіни

студіо були завішені усякими завісами, вивантажені грубими матеріалами і т. і., звук фортепіану входив зовсім змінений, заглушений, митовий — тимпаче, що піністові не вільно було вживати педаль. Звук регулювали техніки-міксери (очевидно, здебільша без усякої музичної освіти), а сам пініст не мав над звуком фактично ніякої контролі. Коли згадаємо ж те, що сама техніка радіа була тоді в пеленгах, тоді не дивуватися, що радіослухач чув звук фортепіану цілковито змінений.

Операція лисини.

Кажуть, що лисина є ознакою багатства й розуму. Проте власники лисини не дуже люблять чвертитися своєю голою як коліно головою, зокрема тоді, коли не мають ще 40 літ. Тому теж не дивно, що лисі залюбки звертаються за порадами до лікарів і лікарі роблять усі заходи, щоб набити лік, який поміг би лисій голові відшукати своє буйне волосся.

Відомий професор університетської клініки в Нью Йорку д-р Авфріхт виголосив недавно на лікарських сходинах відчит про те, в який спосіб твориться лисина. На його думку ненормальний процес випадівання волосся можна пояснювати непропорційально швидким розростом черепу у порівнянні зі шкірою, яка покриває череп. Тому, що ткани шкіри за сильно натягаються, кров погано кружляє, цибульки слабнуть і волосся починає швидко випадати. Д-р Авфріхт лікує лисину при допомозі хірургічних заходів. Після того наступає звільнення напрути шкіри га одночасно вона відживає. Цибульки кріпляються і голій як коліно череп покривається пушистим волоссям. Таку саму гіпотезу про творення лисини створив німецький дерматолог з Гамбурга д-р Вадель.

Як Франко і Негрін кохаються.

В Іспанії Негрін, президент валенсійського уряду і ген. Франко вожд національної армії — це не тільки два політичні противники, але й люди, що несправляють себе і поборюють себе на життя і смерть. Зате Негрін і Франко творять найкращу пару приятелів у місті Скопдіє в Югославії. Такі прізвища мають два фризіври, яких предки колись покинули Іспанію і перенеслися з піренейського на балканський півострів. Тепер навіть проф. конкуренція не може зламати їх приязні, зате якби жили в нинішній Іспанії булиб напевно ворогами.

Поїзди — блискавки.

Розвиток летунства і летунської комунікації приневолив теж і такий нині вже консервативний засіб комунікації як залізниця, збільшити свою швидкість. Зокрема на заході можна заприїмити сильні зміни в цьому напрямі. Коли в 1927 р. пересічна швидкість поспішного поїзду в Німеччині давала 83 км. на годину, сьогодні експрес Берлін—Кельн переїздить віддає 578 км. із пересічною швидкістю 118,1 км. на годину, не затримуючись. Поспішний поїзд Берлін—Ганновер їде зі швидкістю 132,6 км. на годину.

ВЕСЕЛЕ.

ТОЧНИЙ ВІК.

Підчас обіду старша красуня допитується свого сусіда:

— Кілько ви даєте мені літ?

— Лишко у вас як у вісімнадцятилітньої дівчинки.

Красуня усміхається задоволена і росте як на дріжджах. Молодий мужичина говорить далі:

— Усмішке у вас така, буцїмто ви маєте всього сімнадцять літ. Голос маєте як чотирнадцятилітній смотрик!... Значить, разом 49 літ.

ТЕАТРАЛЬНА АНЕКДОТА.

Відомий англійський актор Кін, який грав одного разу пописову ролю Рішарда III, не знав, що на сцені сидить гурт його ворогів, які хотіли пошити його в дурні і заплити собі з нього. Коли актор бігав в останній акті веси, так як було в ролях, по сцені хвильючись і кличов:

— „Коня! Коня! Царство віддам вам за коня!“

Хтось із публіки крикнув:

— А за осла теж?!

— Очевидно — відповів без надуму Кін — вийдіть тільки сюди на сцену.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

З Коломиї на двір індійських магарадж.

З відомих часописів довідуємося про приїзд д-ра Казимира Стефана Радван-Прагловського, що супроводить індійського раджу, Юсуфа Алі Хану. Індійський князь приїхав лікуватися до віденських санаторій; д-р Радван — його дорадник.

Тридцять років тому гарний елегантний молоденький, безпосередньо по натурі, почав робити у Львові різні експерименти, проявляючи суттєвий талант. Радван скінчив коломийську гімназію, вписався на університет, але не мав великої охоти до офіційних студій, зайнятий головно „таємною справою“. На гашишному ґрунті він не міг розвинути своїх крил — відчаю акції книжки про спиритизм чи сугестію і поїхав у світ. Першим етапом був Відень; там здан він якийсь докторат і кілька років пізніше познаноюся десь у Львові чи Абраміві із славною артисткою Рене Оділон. Оділон мала вже за собою артистичну кар'єру, доходила до синів, зате мала великі гроші. Вони звязала свою долю з молодим гарним хлопцем, що ймовірно використав силу своєї сугестії. Радван жив як молодий князь, як довго Оділон мала майно і як довго він не знайшов, завдяки їй підстави до нового скоку в життя.

ПРИПАДОК РІШАЄ ПРО КАР'ЄРУ.

Ясно, що про це все він не пише. У „Наес Вінер Журналь“ знаходимо його більшу статтю в фотографію про його ролі лікаря на дворах індійських князів. Ось його сповідь:

„Я завдячую випадковій факт, що мене покликали до Індії. Випадок зник у постаті молодого, гарного джину, що одного дня з'явився в моєму психологічному інституті у Лондоні, нарікаючи на болі. Вони терпіли на нервово-розладі. І найкращі лікарі, до яких вона зверталася, не могли їй допомогти. І саме тому, що її стан унеможливив безнадійним, а я вилікував її, я називаю це випадком. Вона із вдячності поручила мене своєю аукою, що була високим комісаром в Індії, в цей поручила мене деяким індійським князем. Небажком дістав в записки від магараджі з Капурталі. Я прийняв записки з радістю, бо чув багато про чудеса Індії. Але те, що я бачив, перевищило мою уяву. У Капурталі чекали на мене два магараджеві ад'ютанти. Треба було перейти 50 осіб гвардії, щоб дістатися до палати.

У ЦАРСТВІ З „ТИСЯЧА ОДНОЇ НОЧІ“...

Прикро було те, що я ні на хвилину не міг бути сам. Кожне моє бажання сповняли миттю, я міг телефонувати і телеграфувати до всіх у світі — мав до послуги десятки служби, жив, як у сні „З тисяча одної ночі“. Мене водили по палатах, робітнях і скарбницях, показуючи всі багатства. На другий день мене запросили на обід до магараджі. Міністр внутрішніх справ передав програму дня. Моя жінка мала сидіти праворуч магараджі, я ліворуч нього. Магараджа з Капурталі обідав зовсім у товаристві 20—30 гостей і церемонія був у нього якнайточніший...“

„По обіді магараджа пояснив мені ціль мого приїзду. Я мав зайнятися його двома внуками — чудовими молодими дамами, що терпіли духово-гому, що мали східне виховання та європейську освіту. Магараджа мусів познайомитися з методами мого лікування. Заки я скінчив лікувати його внуки, вже мене покликав новий магараджа з Патіалі“.

У КНЯЗЯ КНЯЗІВ.

Магараджа з Патіалі є князем індійських князів. Він тримається строго східних звичаїв. У нього завжди гостить кільканація магарадж, що мають окремі мешкання. Для європейців є там окремий люксовий готель. Магараджа з Патіалі робить рідко європейцям честь розмовляти з ними особисто. Радван зазнав такої честі. Чемність, з якою сповнювали всі його забаганки, належить до казкових. Його допустили навіть до релігійних церемоній касті Синг, що відбуваються щодня при заході сонця. Найбільшим чудом для Радвана були склади вина магараджі, якими упродовж якийсь чех. Є там найрізніші напитки світої вартості двох мільйонів фунтів стерлінгів.

Подвійний літак.

Спеціалісти, які мали змогу оглядати на зйомках заводів Шорта новий „подвійний“ літак, якого будують саме тепер закінчили, кажуть, що він є правдивим чудом летунської техніки, яке не має нічого собі рівного в історії летунських апаратів тяжких від повітря.

Цей літак має назву: „Композит Шорт-Майл“. Він складається із металевих, чотирьох моторного моноплану типу „Каледонія“ (такий літак перелетів недавно Атлантичний океан з обох кінців). На вершину того моноплану збудували окрему палочу, на якій спирається другий літак, менший розмірами. Це чотирьомоторний гідроплан, який може робити 350 км. на годину. Він буде підніматися з великого літака на лету, при чому швидкість лету замінить йому конче потрібний на аеродромі розгін.

Коли менший літак відріється від більшо-

го, тоді він підлітає угору, більший вниз. Таким чином відпадає зовсім небезпека зудару.

Навіщо побудували такий подвійний літак? Невже така диєвишня конструкція має якінебудь підстави й оправдання? Авжеж! Якщо такий малий літак, як той зверху набрав би стільки бензину, скільки йому треба, щоб перелетіти трасу Англія — Нью Йорк, він не міг би ніколи відірватися від води з причини надмірного обтяження паливом (не кажучи вже зовсім про власну вагу літака). Роль більшого літака в тому, щоб підняти малий літак із повним вантажем і вислати його на отворте море, де він може продовжувати повітряну мандрівку вже власними засобами й силами.

Завдяки новому „подвійному“ літакові Шорта, пошту доставлятимуть у 1938. р. з Англії до Америки за 20 годин.

Вольтер і рекляма.

Сьогодні зовсім буденне явище, що часописи перетиснені оголошеннями, в яких шпр. фільмова зріза зазначає, що свою красу завдячує тільки театру чи іншому пудрові, або кремові. В іншому знову оголошенні чемпіон у боксі хвалиться, що коли він перемагає всіх своїх противників, то тільки тому, що не так-то легко, як здає.

Це все — „літак часу“. Комерціалізація слави, перемога купецького духа і т. д.

Минулої неділі продали на аукціоні в Парізі цікавий автограф Вольтера. Цей автограф — лист до одного з найкращих у тодішній часі голландських міністрів у Женеві.

Вольтер пише, що хоч він сам не мав змо-

ги познайомитися з мистецькими виробами знаменитого голландського, однак не сумнівається, що вони справді „дигні від усіх похвал“. Тому він — Вольтер — готов поручити голландцям цієї марки людям, які творять клієнтелю інших фабрик.

На яких умовах дав він свою „оферту“ — невідомо. В кожному разі не без користі.

Правда, порука Вольтера не появилася в часописі. Однак перший крок був зроблений. А це найважливіше!

Автор „Кандіда“ — як бачимо — не тільки промовчав літературний шлях, але і торговельний.

Фортепіан у радіо.

Коли пригадаємо собі початки радіо та соціальні музичні радіо аудиторії і порівняємо їх з нинішніми, то мусимо признати, що різниця багато більша, як цей 15-літній проміжок часу, який ділить ті часи від нинішніх. Ця різниця починається в першу чергу у звукопродукованні інструментів, зокрема частини їх, які в добу старих музичних інструментів

були удосконаленням радіої передавальної апаратури, але власне на те, щоб іще далі удосконалити передавання звуків музичних інструментів. Фортепіан, як інструмент найчастіше в радіо уживаний (він потрібний до акомпаніментів) був довгі роки неабияким клопотом при передачі, не тільки радіо-механікам, але й піаністам. У величезних часах радіо, коли стіни

студіо були завішені усімама завісами, витягнуті грубими матеріалами і т. л., звук фортепіану виходив зовсім змінений, заглушений, латвий — тимпаче, що піаністові не відно було вживати педалів. Звук регулювали техніки-міксери (очевидно, здебільша без усякої музичної освіти), а сам піаніст не мав над звуком фактично ніякої контролі. Коли згадаємо й те, що сама техніка радіо була тоді в пеленгах, тоді не дивно, що радіослухач чув звук фортепіану цілковито змінений.

Операція лисини.

Кажуть, що лисина є ознакою багатства й розуму. Проте власники лисини не дуже люблять чванитись своєю голою як коліно головою, зокрема тоді, коли не мають ще 40 літ. Тому теж не дивно, що лисі здебільша звертаються за порадами до лікарів і лікарі роблять усі заходи, щоб накласти лік, який поміг би лисій голові віднайти своє буйне волосся.

Відомий професор університетської клініки в Нью Йорку д-р Авфріхт виголосив недавно на лікарських сходинах відчит про те, в який спосіб твориться лисина. На його думку ненормальний процес випадіння волосся можна пояснювати непропорційно швидким розростом черепу у порівнянні зі шкірою, яка покриває череп. Тому, що така шкіра за сильно натягається, кров погано кружляє, цибульки слабнуть і волосся починає швидко випадати. Д-р Авфріхт лікує лисину при допомозі хірургічних заходів. Після того наступає звільнення напруги шкіри та одночасно вона відживає. Цибульки кріпляються і голій як коліно череп покривається пушистим волоссям. Таку саму гіпотезу про творення лисини створив німецький дерматолог з Гамбурга д-р Ваделль.

Як Франко і Негрін кохаються.

В Іспанії Негрін, президент валенсійського уряду і ген. Франко вожд національної армії — це не тільки два політичні противники, але й люди, що ненавидять себе і поборюють себе на життя і смерть. Зате Негрін і Франко творять найкращу пару приятелів у місті Скоп'є в Югославії. Такі прізвища мають два фризери, яких предки колись покинули Іспанію і перенеслися з піренейського на балканський півострів. Те пер навіть проф. конкуренція не може зламати їх приятелів, зате якби жили в нинішній Іспанії булиб напевно ворогами.

Поїзди — блискавки.

Розвиток летунства і летунської комунікації привнезили теж і такий нині вже консервативний засіб комунікації як залізниця, збільшити свою швидкість. Зокрема на заході можна зазначити сильні зміни в цьому напрямі. Коли в 1927 р. пересічна швидкість поспішного поїзду в Німеччині давала 83 км. на годину, сьогоднішній експрес Берлін—Кельн переїздить віддал 576 км. із пересічною швидкістю 118,1 км. на годину, не затримуючись. Поспішний поїзд Берлін—Гамбург їде зі швидкістю 132,6 км. на годину.

ВЕСЕЛЕ.

ТОЧНИЙ ВІК

Підчас обіду старша красуня допитується свого сусіда:

— Кілько ви даєте мені літ?

— Лишко у вас як у вісімнадцятилітньої дівчинки.

Красуня усміхається адоволено і росте як на доріжках. Молодий чоловік говорить далі:

— Усмішка у вас така, буцімто ви маєте всього сімнадцять літ. Голос маєте як чотирнадцятилітній смотрих! Значить, разом 49 літ.

ТЕАТРАЛЬНА АНЕКДОТА.

Відомий англійський актор Кін, який грав одного разу полісову ролі Ришарда III, не змія, що на самі сидить гурт його ворогів, які хотіли пошити його в дурні і закласти собі з нього. Коли актор бігав в останній акті пєси, так як було в ролі, по сцені хизлюючись і кликав:

— ...Коня! Коня! Царство віддам вам за коня!

Хтось із публіки конявив:

— А за осла теж?!

— Очевидно — відповів без надуми Кін — віддайте тільки сюди на сцену.

Цини місць знижені.

IV.

В. Несторович.

— 0 —

Містерства закордонних справ та югославян-
ський посол Пурич з членами посольства. При-
йшли теж члени югославянської колонії.

— Знайшовся ще один свідок проти Хомяка. К. Ц. — пресовий всезагально повідомляє в листі з датою середи 13. II. м., що в Самборі знайшовся ще один свідок, який знає про інший злочин Хомяка, що його перед кількома днями судили у Львові за вбивство Литнера. Якійсь Вітолд Ляшковський, урядовець П. К. П. повідомив замбірську прокуратуру про таку подію: Підчас боїв у листопаді 1918. р. потрапив він разом із якимсь залізничним робітником Кентнером до української неволі. Командант українського відділу побив обох полонених по ділці, викопав і приказав розстріляти. В останній момент зупинилися між українськими військами

Генерал застрілив міністра.

МЕКСИКА, 12. 10. ПАТ. Військовий командант Вера Круза ген. Фелікс Гонсалес застріляв з револьверу міністра справедливості стейту

Санта Круза Адоальфа Морено. Після того генерал застріляв ад'ютаанта міністра Еліаса Антівероса, який скінчив самогубством.

„Трест мізків“ в Японії.

ТОКІО, ПАТ. На засіданні імперської ради прийняли проект кн. Кондо у справі створення „тресту мізків“, що буде дорадною комісією при уряді, аж до закінчення теперішньої війни. Становища членів „тресту мізків“ будуть рівні становищам міністрів. Офіційного списку членів „тресту мізків“ ще не оголосили, одначе згідно з неофіційними інформаціями в його склад увійдуть генерали: Угакі й Аракі як представники армії, адмірал Суейсугу — представник флоту, барон Ікеда, б. губернатор японського державного банку як представник фінансових коз, Махіда — голова партії Мінесе, Йонез Маеда — голова партії Сенюкай, Акіда — представник партії Юсука й Матсуока — представник японських дипломатичних коз.

Від понеділка обов'язуватиме закон про обмеження ввозу й вивозу 300 родів сировини, півфабрикатів і фабрикатів.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА ЯПОНЦІВ У ПІВН. КИТАЮ.

ТОКІО, ПАТ. Команда японських військ у Китаю оголосила такий комунікат: Здобуття міста Ші-Чіа-Чуан, важного залізничного вузла,

вказує на повне заломання китайських відділів на лінії від Жовтої ріки. Провінція Шансі віддає на ласку й неласку японцям. Здається, що японці зможуть посунутися аж до берегів Жовтої ріки. Японські відділи заглибились біля Люан-Чен (28 км. на півд. схід від Ші-Чіа-Чуан). Японські летуни бомбардували Су-Чов (417 км. на південь від Тіен-Тсін) і Су-Сіен (70 км. на південь від Су-Чов).

НОВИЙ ЯПОНСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ ІНЦИДЕНТ.

ЛОНДОН, 12. 10. ПАТ. 6 літаків обстрілювали зі скорострілів 3 самоходи британської амбасаді у Китаю між Нанкінгом і Шангаєм, 16 миль на південь від Шангаю. Здається, що це були японські літаки. Одним самоходом їхав заступник британського летунського аташе, в інших британські вояки. На самоходах були британські хоруговки так, що їх легко можна було пізнати. Британська влада повідомила японську владу про випадок домагаючись негайної відповіді. Японці негайно відповіли підкреслюючи, що нічого не знали про виїзд британських самоходів з Шангаю.

НОВА КНИЖКА!

БОГДАН ЛЕПНИЙ

ТРИ ПОРТРЕТИ

Франко — Стефаник — Оркан.

Ціна 2 зол. 20 сот., поштова пересилка 30 сот. Можна дістати у всіх українських книгарнях.

„Всі три портрети це зразки мистецького літературного малюнку та характерового. Їх головна вага лежить у виваженні ласкрав людських прикмет і гроту психомінімії“.

„Прагер Пресс“.

За самовистарчальності Італії.

Дня 11. ц. м. під головуванням Муссоліні відбулося в Римі засідання центрального комітету корпорацій. На засіданні розглянули низку питань у зв'язку зі здійсненням плану господарської самовистарчальності Італії.

Муссоліні підкреслив у своїй промові, що самовистарчальність у кожній ділянці національного життя Італії необхідна. Італія — говорив Муссоліні — мусить виректися всіх закордонних продуктів, що їх може заступити краєвими виробами. Ввесь італійський нарід мусить виробити собі автаркічний спосіб думання. Фашистський уряд допоможе кожному починаю, який змагає до самовистарчальності. Свою промову закінчив Муссоліні приказом рішуче поновитися постановам ц. к. корпорацій. Метою здійснення програми самовистарчальності є: 1) забезпечити Італії незалежність на випадок воєнного конфлікту; 2) охоронити валюту й запаси золота Італійського Банку. Одночасно міністр корпорацій Лянтіні заповів, що внаслідок політики самовистарчальності підляють проверці деякі вже заключені торговельні договори.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР МІЖ ЯПОНИЕЮ І НІМЕЧЧИНОЮ.

ТОКІО, 12. 10. ПАТ. „Асагі Шімбун“ повідомляє, що німецько-японський договір розтягнуть на Японію. Господарські взаємини між обома великодержавами ще затісняться по візиту японського віцеадмірала в Німеччині.

ВАЖНІ НАРАДИ БРИТАНСЬКОГО МІНІСТРА В ЕГИПТІ.

КАІРО, 12. 10. ПАТ. Перший лорд адміралії Даф Купер приїхав до Олександрії і відбуде в п'ятницю наради про положення над Середземним Морем з командантом англійських військ в Єгипті Джорджем Віром, командантом британської флотії на Середземному Морі, адміралом Парвисом і командантом британської повітряної флотії Річардом Мекієм.

ХОРВАТСЬКО-СЕРБСЬКЕ ПОРУЗУМІННЯ.

БІЛГОРОД, ПАТ. Югославська преса подала повний текст порозуміння заключеного між т. зв. зєдненою сербською опозицією і представниками хорватів. У білгородських політичних колах, поза зєдненою опозицією текст порозуміння прийняли з розчаруванням, бо не порушено найважливіших справ, які є предметом хорватських домагань.

до Рави Руської, не заплативши кассієрі ані за працю і не звернувши її кавці. Тепер „капітаном“ заявляється поліція. — До мешканця Владислава Екес (Набеляка 37.) вломилась злодійка і вкрави срібне накриття, білизну та перський диван — загальної вартості 1.000 зол. — До Львів, шпиталю привезли М. Ковальського, який упав із льохометри і зломив собі ногу. — Утія під жінки Бронислава Ляда (На Опоці 20) проте повідомила поліцію його жінку Марю, стурбована, що муж довго не вертається.

— А всеж таки неси грушок на вербі, бо знавці-природники виключають, щоб на вербі прилязлась дитка. Імовірно те, що привіз до Львова наш інформатор було галузкою спеціальної породи грушок т. зв. „груша верболюбна“, яка зовсім має листя подібне до листя верби. Виходило, що пословиця „груш на вербі“ дійсно актуальна.

— Смерть столітнього. У громаді Тучах пов. Перемиський помер незвідно Христоф Платон, уроджений ще в 1833. р. Старість, який мав 104 роки, до останньої хвилини добре почувався і запевняв всіх, що ніколи не хворів.

Найбільша і тому найдешевша українська кооперативна

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

виконує в найкоротшому часі
таблиці, брошури, афіші та всілякі
інші друки. — Ціни дуже низькі.
Адреса Львів, Ринок 10.

дівись шкільний товариш Ляшковського і вистарившись із командантом виритував положення від смерті. Одначе Келієра, за яким це було йому встановлено, розстріляли. Тим старшиною, який дав приказ розстріляти по-лієних, був саме Хомик. Такого переконання вибрав Ляшковський на підставі опису вигляду лиця, одягу і різних подробиць, які торкались Хомика і які вивчилися під час судового процесу. Справді догаданість і пам'ять п. Ляшковського гідна подиву, коли він тільки зі свого часописного опису пізнає людину, яку бачив тому 19 літ. Справді інформатор гідний Кур'єра.

— На волю. Дня 4. ц. м. виїхав на волю з Луцька арештант з арештантського департаменту, який у Луцьку такі особи: Осип Сакаль, директор книгарні П. Т. ім. Шевченка в Луцьку, студ. давницької політехніки В. Федорчук та Петро Хомельський з Богород. Всім іншим арештантам продовжила слідчий арешт до дня 5. листопада ц. р.

— Страйк у рудецькій повіті. Пишуть нам: В Кішківцях Сумицьких рудецького повіту вибух у дворі страйк при копанні бараболі. Дірявлять на глибину 10—12 мтр. соти, 1 зол. 50 сот., тоді домагались 2 зол. 50 сот. і може би були щось спустили. Числять, що як перед 2—3 роками жито коштувало 8—10 зол. за один мтр. сотка, то ціна могла бути низька і за копання бараболі. Колиж ціна жита нині 22 зол., то й рудняк мусить дорожче взяти за день своєї тяжкої праці. А щоб викопати скриню бараболі, треба в 4. год заняти і до вечора копати, і то не все вдається. По селі розповсюджено картки з написом: „На йти до двора на роботу“. Страйк має зовсім спокійний вигляд.

— „Дом жолнежа“ у Львові. При вул. Ябловова вибудовано коштом 400.000 зол. „Дом жолнежа“, одначе з боку фонду покинуто його ще не викінчили. Окремий комітет виконавчих заходів, щоб у вершу чергу викінчити величезну театральну сцену, яка мститиме 1250

місць. В тій сцені мав би далі давати свої вистави „Театр Жолнежа“. Комітет хоче звернутися до відомого співака Я. Кепури, щоб він жертував один концерт у Львові на докінчення цього дому, де буде не тільки театральна кіноза сцену, але й забавова сцену для вояків, малокаліброва стрільниця, бібліотека, світлиця.

— Дисциплінарна відповідальність у зв'язку з лавковою системою. У варшавському університеті життєві студенти далі не займають місць у призначених для них лавках. Вони снують викладів стоячки, або в лавках, призначених для тих, що не належать до студентських товариств. Із жидками сидять у тих лавках поляки соціалісти й демократи. Також у політехніці жиди не займають призначених для них лавок. Влада вищих шкіл пригадує, що за непристосування до порядкових принципів грозить дисциплінарна відповідальність. — ц. т. д.

— Зїзд посадників і президентів у Городенці. відбувся в неділю 10. ц. м. під проводом старостинського вояводи ген. Паславського. У зїзді взяло участь 32 делегатів міст та начальників різних новітніх видів. Городенку вибрано тому на місце зїзду, щоб представники всіх показати наглядно, що з кожного найбільш драгитивного містечка можна зробити призначене місце з різними інсталяціями, бруківкою вулицями і т. д.

— Львівська хроніка. На залізничній мості при вул. Стрийській напало вчора вечером на студ. політех. Ва. Новийського двоє незнайомих і вдаривши його караєм йому 40 зол. Поліція арештувала у зв'язку з тим Л. Луця та А. Кишча замешкавших при вул. Павлівській 14. В Луця знайшли годинами. — На будові при вул. Лиса Кулі вибухла пожежа в баракі В. Пйотровського. Цей барак згорів. Причини пожежі невідомі. — Олександр Литвинівський цирковець, який вступив у Львові під прізвищем „капітан смерті“ заангажував на кассієра лавину Л. Я. і взяв від неї кавці 50 зол. Очевидно, що по двох днях праці нової кассієри працедавець виїхав

Генерал застрілив міністра.

МЕКСИК, 12. 10. ПАТ. Військовий командант Вера Круз ген. Фелікс Гонсалес застрілив з револьверу міністра справедливості стейгу

Санта Круз Адольфа Морено. Після того генерала застріли адютант міністра Еліас Антівероса, який скінчив самогубством.

„Трест мізків“ в Японії.

ТОКІО, ПАТ. На засіданні імперської ради прийняли проект кн. Коноє у справі створення „тресту мізків“, що буде державною комісією при уряді, аж до закінчення теперішньої війни. Становища членів „тресту мізків“ будуть рівні становищем міністра. Офіційного списку членів „тресту мізків“ ще не оголосили, одначе згідно з неофіційними інформаціями в його склад увійдуть генерали: Угакі й Аракі як представники армії, адмірал Суейтсу — представник флоту, барон Ікеда, б. губернатор японського державного банку як представник фінансових код, Махіда — голова партії Мінсейто, Йонез Маєда — голова партії Сенюкаї, Акіда — представник партії Юсука й Матсуока — представник японських дипломатичних код.

Від понеділка обов'язуватиме закон про обмеження ввозу й вивозу 300 родів сирівців, пива, фабрикатів і фабрикати.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА ЯПОНЦІВ У ПІВН. КИТАЮ.

ТОКІО, ПАТ. Команда японських військ у Китаю оголосила такий комунікат: Здобуття міста Ші-Чіа-Чуан, важного залізничного вузла,

кажує на повне заломання китайських відділів на північ від Жовтої ріки. Провінція Шансі віддає на ласку і неласку японців. Здається, що японці зможуть посухнутися аж до берегів Жовтої ріки. Японські відділи заняли місто Люан-Чен (28 км. на півд. схід від Ші-Чіа-Чуан). Японські летуни збомбардували Су-Чов (417 км. на південь від Тіен-Тейну) і Су-Сіен (70 км. на південь від Су-Чов).

НОВИЙ ЯПОНСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ ІНЦИДЕНТ.

ЛОНДОН, 12. 10. ПАТ. 6 літаків обстрілювали зі скорострілів 3 самоходи британської амбасаді у Китаю між Нанкінгом і Шангаєм, 16 миль на південь від Шангаю. Здається, що це були японські літаки. Одним самоходом їхав заступник британського летунського аташе, в інших британські воїни. На самоходах були британські хоруговки так, що їх легко можна було пізнати. Британська влада повідомила японську владу про випадок домагаючись негайної відповіді. Японці негайно відповіли підкреслюючи, що нічого не знали про виїзд британських самоходів з Шангаю.

Найбільша і тому
найдешевша українська
кооперативна

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

виконує в найкоротшому часі
твори, брошури, афіші та всілякі
інші друки. — Ціни дуже низькі.
Адреса Львів, Ринок 10.

якийсь шкільний товариш Ляшковського і висварившись із командантом вирятував положеного від смерті. Одначе Кентнера, за яким не було кому вставитися, розстріляли. Тим старшиною, який дав приказ розстріляти полонених, був саме Хомяк. Такого переконання набрав Ляшковський на підставі опису вигляду анія, одягу і різких подобиць, які торкаються Хомяка і які виявились під час судового процесу. Справді догадливість і пам'ять п. Ляшковського гідна подиву, коли він тільки зі самого часописного опису пізнає людину, яку бачив тому 19 літ. Справді інформатор гідний Курієрка.

— На волю. Дня 4. ц. м. вийшли на волю з лугської в'язниці з арештованих 5. серпня ц. р. українців у Луцьку такі особи: Осип Сакаль, директор книгарні Н. Т. ім. Шевченка в Луцьку, студ. данієвської політехніки В. Федорчук та Петро Хлопецький з Боголюб. Всім іншим арештованим продовжили слідчий арешт до дня 5. листопада ц. р.

— Страйк у рудецькій повіті. Пишуть нам: В Коношках Сімянівських рудецького повіту вибух у дворі страйк при копальні бараболі. Двір лавав за скриню 10—12 мтр. соти. 1 зол. 50 сот., люди домагалися 2 зол. 50 сот. і може би були дещо спустили. Числили, що як перед 2—3 роками жито коштувало 8—10 зол. за один мтр. сотнар, то ціна могла бути низька і за копання бараболі. Колиж ціна жита нині 22 зол., то й робітник мусить дорожче взяти за день своєї тяжкої праці. А щоб накопати скриню бараболі, треба в 4. год зачати і до вечора копати, і то не все вдається. По селі порозліплювано картки з написом: „Не йти до двора на роботу“. Страйк має зовсім спокійний вигляд.

— „Дом жолнежа“ у Львові. При вул. Яблоновських вибудовано коштом 400.000 зол. „Дом жолнежа“, одначе з браку фондів покищо його ще не викінчили. Окремий комітет вживає усіх заходів, щоб у першу чергу викінчити величезну театральну сцену, яка міститиме 1250

місць. В тій сазі мав би далі давати свої вистави „Театр Жолнежа“. Комітет хоче звернутися до відомого співака Я. Келури, щоб він жартував один концерт у Львові на докінченні цього дому, де буде не тільки театральна кінона сазя, але й забавова сазя для воєнків, малокаліброва стрільниця, бібліотека, світлиця.

— Дисциплінарна відповідальність у зв'язку з лавковою системою. У варшавському університеті жидацькі студенти далі не займають місць у призначених для них лавках. Вони слухають викладів стоячки, або в лавках, призначених для тих, що не належать до студентських товариств. Із жидами сидять у тих лавках поляки соціалісти й демократи. Також у політехніці жида не займають призначених для них лавок. Влада вищих шкіл пригадує, що за непристосування до порядкових приписів грозить дисциплінарна відповідальність. ці і т. д.

— Зїзд посаджених і президентів у Городенці. відбувся в неділю 10. ц. м. під проводом старшилавського воеводи ген. Паславського. У зїзді взяло участь 32 делегатів міст та начальників ріжних воєвідських відділів. Городенку вибрано тому на місце зїзду, щоб представники показати наглядно, що з кожного найбільш драгтивного містечка можна зробити приличне місто з ріжними інсталяціями, бруківаними вулицями і т. д.

— Львівська хроніка. На заліз. мості при вул. Стрийській напало вчора ввечері на студ. політехн. Вл. Новинського двоє незнайомих і вдарили його вирвали йому 40 зол. Поліція арештувала у зв'язку з тим Л. Луна та А. Книша, замешкалих при вул. Павлині 14. В Луна знайшли годинник. — На будові при вул. Ліса Кулі вибухла пожежа в баракі В. Плотровського. Цілий барак згорів. Причина пожежі невідома. — Олександр Літвайтіс цирковець, який виступав у Львові під прізвиськом „капітан смерті“ заангажував на касієрку панну Л. П. і взяв від неї кавцію 50 зол. Очевидно, що по двох днях праці нової касієрки працедавець виїхав

НОВА КНИЖКА!

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТРИ ПОРТРЕТИ

Франко — Стефанік — Оркан.

Ціна 2 зол. 20 сот., поштова пересилка 30 сот. Можна дістати у всіх українських книгарнях.

„Всі три портрети це зразки мистецького літературного малюнка та характерології. Їх головна цінність лежить у виведенні настрів людських приметах грехів письменників“

„Прагер Пресс“.

За самовистарчальність Італії.

Дня 11. ц. м. під головуванням Мусоліні відбулося в Римі засідання центрального комітету корпорації. На засіданні розглянули низку питань у зв'язку зі здійсненням плану господарської самовистарчальності Італії.

Мусоліні підкреслив у своїй промові, що самовистарчальність у кожній ділянці національного життя Італії необхідна. Італія — говорив Мусоліні — муситиме виректися всіх закордонних продуктів, що їх може заступити краєвими виробами. Внесь італійський наряд мусить виробити собі автаркичний спосіб думання. Фашистський уряд допоможе кожному починаю, який змагає до самовистарчальності. Свою промову закінчив Мусоліні приказом рішуче повинуватися постановам ц. к. корпорації. Метою здійснення програми самовистарчальності є: 1) запевнити Італії незалежність на випадок воєнного конфлікту; 2) охоронити валюту й запаси золота Італійського Банку. Одночасно міністр корпорації Лянтіні заповів, що внаслідок політики самовистарчальності підляють проверці деякі вже заключені торговельні договори.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР МІЖ ЯПОНІЄЮ І НІМЕЧЧИНОЮ.

ТОКІО, 12. 10. ПАТ. „Асагі Шімбун“ повідомляє, що німецько-манджурський договір розтягнуть на Японію. Господарські взаємини між обома великодержавами ще затісняться по візиті японського віцеадмірала в Німеччині

ВАЖНІ НАРАДИ БРИТАНСЬКОГО МІНІСТРА В ЄГИПТІ.

КАІРО, 12. 10. ПАТ. Перший лорд адміралії Даф Купер приїхав до Олександрії і відбуде в п'ятницю наради про положення над Середземним Морем з командантом англійських військ в Єгипті Джорджем Віром, командантом британської флотії на Середземному Морі, адміралом Павлом і командантом британської повітряної флотії віцеадмір. Мекліном

ХОРВАТСЬКО-СЕРБСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ.

БІЛГОРОД, ПАТ. Югославська преса подала повний текст порозуміння заключеного між т. зв. зєдненою сербською опозицією і представниками хорватів. У білгородських політичних колах, поза зєдненою опозицією текст порозуміння прийняли з розчаруванням, бо не порушено найважливіших справ, які є предметом хорватських домагань.

до Рави Руської, не заплативши касієрці ані за працю і не звернувши їй кавці. Тепер „капітаном“ занялася поліція. — До мешканця Владислава Екес (Набеляка 37.) вломилися злодії і вкрали срібне накриття, біла та перський диван — загальної вартості 1.000 зол. — До Львів. шпиталю привезли М. Ковальського, який упав із локомотива і аломив собі ногу. — Утік від жінки Броніслав Ліда (На Опозі 20) проте повідомила поліцію його жінка Марія, стурбована, що муж довго не вертається.

— А всеж таки нема грушок на вербі, бо знавці-природники виключають, щоб на вербі прийнялась дичка. Імовірно те, що привіз до Львова наш інформатор було галузкою спеціальної породи грушок т. зв. „груша верболиста“, яка зовсім має листя подібне до листя верби. Виходило, що поговорка „груш на вербі“ далі актуальна.

— Смерть столітнього. У громаді Тучаля пов. Перемишль помер недавно Христоф Платок, уроджений ще в 1833. р. Старень, який мав 104 роки, до останньої хвилини добре почувався і запевнив усіх, що ніколи не хорював.

комлено кримінально в зугаллі при церковній площі. Цей гарний почин асигнував на безастережну підтримку всього громадянства Самбірщини. В першій мірі всі громадяни Самбірщини, розуміючи вагу такої кооперативної, повинні стати її членами і зважити високі вартості. Членів у кооператив повинно бути не сто, а тисячі, бо насправді кожному, самбірщині повинно дати горіти зі сльозами, що в нас нема досі Народного Дому і наші культурно-освітні економічні установи мусять тинятися по чужих, солено плачених локаліях. Відчуваємо тож сильно брак відповідної сали на повні

тові збори, анкети чи інші імпрези, бо сали „Бесіди“ рідше за маля. Вел самбірщини повинні погоджувати закупівлі зугаллі й опадового дерева тільки в кооперативі „Н. Д.“, бо ним причиниться до прибирання фондів на будівлю своєї домівки в Самборі. Особливо на цьому робім записи опадів тільки в „Народному Домі“!

Нові книжки й журнали.

MORZE, organ Łągi Morakiej i Kolonialnej, Zeszyt 10 Warszawa, październik 1937.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży, Nr. 4, tom I. R. 22. Warszawa.

MAŁY PŁOMYCZEK, Nr. 4. Warszawa, 23. września 1937, r.

SLOVANSKY PREHLED, sborník pro poznávání slovenského, sociálního a kulturního života slovenských států a národů. Praha, Zari 1937, Ročník XXIX, Číslo 7.

PRZEGŁĄD SPOŁECZNY, Lwów, wrzesień 1937, R. XI, Nr. IX.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж наймоднішої шкряваної галізери по найнижчій ціні тільки в **Робітні Ринковсько-Галантерейні** **Н. ДАР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саломандра.

Театри.

Великий Театр:

Середа 13. X. год. 8. веч. Мадирський Оркестр і танцювальні ансамблі.
Четвер 14. X. год. 8. веч. „Легенда“.
П'ятниця 15. X. год. 8. веч. „Легенда“.

Театр Різнородностей:

Середа 13. X. год. 8. веч. „Небесні ангели“.
Четвер 14. X. год. 8. веч. „Де чорт не може“.
П'ятниця 15. X. год. 8. веч. „Де чорт не може“.

Український Нар. Театр ім. І. Говбеля:

ГОТІННІ:
13. X. Орлеан.
14. X. Довбуш.
Український Народний Театр ім. М. Садовського.

ЛЮБОВІ:
13. X. Маруся Богуславка.
14. X. Гейша.
15. X. Воскресення.
16. X. Гімн мужику.
17. X. Ніч під Іваною Купала.
СУДОВА ВИШНЯ:
13. X. Хмара.
14. X. Маруся Богуславка.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська 5).
„Дельматія: Рагуза, Спалато, Трстено“.

КІНА.

АПОЛОН: „Зоряна ескадра“.
АТЛАНТИК: „Пливки золоті“ з Грівою Душицею і Дорогою Імгур.
ВАНДА: „Тайна бригада“, „Любовні несподіванки“.

ГРАЖИНА: „Шлях до Рю“.
ЕВРОПА: „Пропавший охотник“.
КАСІНО: „Каштан Тейлор“.
КОПЕРНИК: „Знахор“ на осн. повісті Дюллен-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Веселуха“.
МЕТРО: „Пам'яті Джона Ельмена“, „Ловись риба“.
МІРАЖ: „Маскарад“.
МУЗА: „Місячна соната“.
ПАКО: „Шлях П. матері“ з Мертоу Берт.
ПАЛАС: „7-ме небо“.
РІАЛІТО: „Век Гур“ з Рам. Новаром.
РАВ: „Неостеріна дівчина“ комедія.
ОВІТ: „Генерал Оутер“ і „Білий ангел“.

СТИЛІВЕ: „Виборок шестий“ і ревія.
ТОН: „Підводний човен ч. 9“.
УТІХА: „Простак“ і ревія.
ХИМЕРА: „Труна“.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО

Середа, 13. жовтня 1937.

6.15—6.40 Ран. ауд. 11.15 Оповідання для молодих дітей. Музика в плат. 11.40 Діалог: Мала суїта, пл. 11.57 Сим-

вал часу, 12.03 Полудн. ауд. 13.45 Інф. газетка в українській мові, 13.55 Легка музика з пл.; у перерві в год. 14.40 Концерт ауд. ККО, 14.55 Льв. біржа, 15.00 Ольбрахтові ліпці, Музика з пл., 15.20 Вісник вістки з міст і провінцій, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Хвилина питань для старших дітей, 16.00 Вчеська розмова, 16.15 Із творчості Желіського, камер. концерт, форт., скрипка, 16.50 Гутірва, 17.00 Легка кавалерія, 17.15 Танки ріжних народів, орк., 17.50 Хвилина біра отудія, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 Шубертів портрет (китиця мейодій з пл.), 18.20 Театр Уяви: „Альба Реджина“ молдавська легенда на осн. Кармен Ольвія, 18.55 Програма на завтра, 19.00 „Баторія“ баталіст, морис, 19.20 Нар. пісні у вик. хору, 19.35 Позитивні вартості песнімаму, 19.50 Гутірва, 20.00 Розр. концерт; у перерві в год. 20.20 Купок гумору, Лужницькі казки і приповідки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Гутірва, 21.00 Шопенівський концерт, форт., 21.45 Четвергодинна поезія, 22.00 Концерт: музика до творів Шекспіра; 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з плет.

Четвер, 14. жовтня 1937.

6.15—6.40 Ран. ауд. 11.15 Муз. пора-ток для гімназій (видеські класики), 11.40 Симф. скерца з пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Танки ріжних народів з гр. пл., 13.50 Легка музика з пл., 14.30 „Бі-Ба-Во“ легка муз. ауд., 14.55 Льв. біржа, 15.00 Ольбрахтові ліпці, 15.25 Вісник вістки, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Гутірва музика з молоді, 16.15 Попу-лярні мейодії у вик. салон. квартету, 16.50, 19.50 Гутірва, 17.00 Репортаж із заведення акад. ботаніки, 17.15 Шуманові твори на кларнет і альту, 17.50, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 На новій життєвій стежці, 18.20 Осіння ревія у вик. хору всес. школи, 18.30, 18.35 Програма на завтра, 18.35 Для сільської молоді, 18.40 Лісти та програми, 19.00 Театр Уяви: „Дюль“ От. Балішського, 19.30 Пісні у вик. От. Петри, бас, 20.00 Ве-селі морики, розр. концерт, 20.45 Веч. денник, 21.00 Симф. концерт із Париза присв. творчості Шумановського, орк., Бандровська-Турська; у перерві „3 мо-го верстату“ літер. варіо, 22.50 Останні вістки, 23.00 Із спікерського альбому.

Середа, 13. жовтня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 17.00 Сольсти, 19.10 Романтичне попури, 21.00 Концерт орк., форт., БУДАПЕШТ 12.05, 21.20 Циг. музика, 18.15 Віол., 22.10 Форт., ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.30 Бітнерові твори, сольсти, 19.35, 20.00, 21.00 Симф. концерт, ДАЯТИЛАНД-ЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. асичина, 22.30 Соната д-дур Нардіна, МІЛАН 19.00, 19.50, 20.30, 20.40 Музика, 21.00, 22.00 „Алькасіно е Ніколетта“ муз. казка Вар-бурія, ПРАГА 14.00 Твори Фіше, со-люсти, 18.05 Файфферові пісні, РАДІО ПАРІ 19.00 Гумор, 21.30, 22.00, 23.00 „Де Комт д'Ор“ оп. Росіні, РИМ 21.00 „Далтон“ ком. Форпана, 22.15 Розр. концерт.

Четвер, 14. жовтня 1937.

БЕРЛІН 17.00 Орк., концерт, 20.10, 21.00 Вечір танку, БІЛГОРОД 20.40 Пісні, БУДАПЕШТ 17.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Симоне Вока-негр“ оп. Верлі, ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.20 Спіа, 18.25, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Палестрина“ муз. легенда Пфін-кера, 15.15 Нар. пісні, 18.00 Концерт, 18.00 Улюблені пісні у вик. катедр. хору, КОШНИЦІ 18.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛАН 17.15 Вок. концерт, 20.40 Розр.

музика, 21.00 Розр. вечір, ПРАГА 15.30 Орк. концерт, 20.55, 21.00 Чеська оп. музика, РАДІО ПАРІ 20.03, 20.30 Пісні, 20.15 Форт., 21.30, 22.00 Камер. музика, 22.45, 23.00 „Лі летіє де Тріной“ оп. Векерліна, РИМ 17.15 Розр. концерт, 21.00, 22.00 Симф. концерт

БІРЖА.

Львів, 9. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продаж: Бельги бельг. 89.53, 89.10, Долари американські 529.50, 527.00, долари канад. 529.50—527.00, Флоренти год. 293.72—292.00, Франки фр. 17.81—17.31, Франки швейцарські 122.20—121.40, Фунти англ. 26.32—26.16, Гуддени данн. 100.20—99.80, Крони ч. 17.90—17.00, Кор. дан. 117.49—116.65, Кор. норв. 132.43—131.25, Крони шв. 135.73—134.75, Ліри, італ. 23.00—22.40, Марки фінлянд. 11.64—11.20, Марки нім. 123.00—119.00, Шилінги австр. 98.00—97.00, Телі авіа 26.20—25.90, Марки нім. срібні 132.00—127.00

Акій.

4 і пів проц. внутр. 55.50, 55.75, 55.50, 4 поз. нм. 1 см. непот. 2 см. 69.00, серія 83.00, 5 авіа. 59.00, 4 прем. дол. 38.75, консол. 39.50, 39.75, 39.00, дні ост. др.

Папери.

Банк Польський 107.50 Цуаор 36.00 Вуголь 24.75, 14.00, Ліанпол 52.50, Мод-жеві 10.00, Островець 25.50, Габербуш 43.00.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Т-ва „Український На-родний Дім в Коломні“ відбудуться у автотора 2 листопада 1937 в год. 10 в са-лі Народного Дому. Порядок Зборів: 1. Відчитання протоколу з останніх За-гальних Зборів, 2. Звіт уступаючої У-правы: а) секретаря, б) касира, в) ку-стоса Музею, г) бібліотекаря, д) господа-ря, 3. Звіт контрольної комісії і уделе-ня абсолютної, 4. Вибір нової Управы, 5. Інтервал і внесення. Помінальне Богослуження за померлих членів Т-ва відбудеться того самого дня в год. 9. — В Коломні 8. жовтня 1937. — За Управу: Юліан Ковалів, секретар. 1843

На політ. влізні вложили в наші Ад-міністрації зол. 5.— Діагнот. в Вацкович.

Микола Матвій, Вільям Мамозецькі вложили зол. 5.— на Інвалідів і зол. 5.— на Рідну Школу. 1—1

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, че-ресні, аиркові, проти усунення матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕ-ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИЛА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 294694—100

НАКРИТТЯ срібне та платинове — великий вибір дешево у фірмі Л. Розва-жеский, Львів, Академічна 2 (готель Жоржа). 1707

МАТРИМОНІАЛЬНІ

Замість повідомлень про своє вінча-ння, що відбулося 10. ц. м. в церкві оо. Студитів у Львові — складають 20 зол. на допомогу студуючій молоді — мр. Люба Суха і шж. Євген Пеленський.

МЕШКАННЯ

В КАМ'ЯНИЦІ „Прогреси“, Ринок 10 є до-вняйму від дня 1. листопада ц. р. біль-ший льокаль на другім поверсі. Близькі інформації подасть Канцелярія Т-ва „Прогреси“ в урядових годинах. 1840 1—2

ВИНАТКОВО гарне повнокомфортне п'ятикімнатне і трикімнатне мешкання та гарсон'єра до винайму Набіляна 35, те-лефон 200-94. 1846 1—3

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гі-гієнічні артинули по найдешевшій ціні за-купувати тільки у найсоліднішій

ПЕРФУМЕРІЇ С. ФЕДЕРА

Львів СІКСТУСЬКА 2

Кожний покупець, що поклічаться на оце оголошення „Діла“ дістане ЗА-ДУРНО гарний дарунок.

Вже вийшов і продається
КАЛЕНДАР
„Сільський Господар“
на 1938 рік.
ЦІНА 1-50 ЗОЛ.

Є це велика книга хліборобського знання. — Хто закупить за готівку 5 примірників, дістає ще один даром і не платить пересилки. — Парасилка одного примірника 25 сот., 2—4 примірників 50 сот.

Замовлення звертати на адресу:

„Сільський Господар“ Львів, Ринок ч. 10.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопику: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб. раш. оголошен. зол. 0.85
1 мм. одношпальтовий в тексті і повнішах зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніальні і приват. кореспонденції по зол. 0.15
купо, продаж, винайм і т. п. зол. 0.10
шукаючи праці зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видане Видавничою Спілкою „Діло“.

В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

товариство крамницю з вулицям при церковній площі. Цей гарний потік заслугою на беззаперечну підтримку всього громадянства Самбірщини. В першій мріє всі громадяни Самбірщини, розуміючи вагу такої кооперативної, повинні стати її членами і виділити внесок в уклад. Членів у кооператив повинно бути не сто, а тисячі, бо ширшому кожному, самбірщині повинно куди горіти і сорому, що в нас нема досі Народного. Пожур і наші культурно-освітні економічні установа мусять тимчасово по чужих, солених плачених льотках. Визнаємо так сильно брех відповідної саді на пові-

тові збори, анкети чи інші імпрези, бо сая „Весіли“ ринуче за мала. Всі самбірщин повинні погоджувати закуску вулиця й опалового дерева тільки в кооперативі „Н. Д.“, бо цим притягнеться до прибирання фон-ді на будову своєї домівки в Самборі. Особливо на анму робім запаса опалу тільки в „Народному Домі“!

Нові книжки й журнали.

MORZE, organ Ligi Morskiej i Kolonialnej. Zeszyt 10 Warszawa, październik 1937.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży, Nr. 4, tem I. R. 22, Warszawa.

MALY PŁOMYCZEK, Nr. 4, Warszawa, 22, wrzesnia 1937, r.

SLOVANSKY PREHLED, sbornik pro poznávání po- litického, socialního a kulturního života slovanských sta- tů a národů. Praha, Zari 1937, Ročník XXIX, Císlo 7.

PRZEGŁAD SPOŁECZNY. Lwów, wrzesień 1937, R. XI Nr. IX.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найкращої шкрявної гали- терії по найнижчій ціні тільки в **Робітні Ринарсько-Галицькій Н. О. А. Р. К.**, Львів, Сикстуська 2, по обідній порі Саванандра.

Театри.

Великий Театр:

Середа 13. X. год. 8. веч. Мадярсько- Орхестра циганських Алопців.

Четвер 14. X. год. 8. веч. „Легенда“.

П'ятниця 15. X. год. 8. веч. „Легенда“.

Театр Різноманітностей:

Середа 13. X. год. 8. веч. „Небесні за- лідняшки“.

Четвер 14. X. год. 8. веч. „Де чорт не може“.

П'ятниця 15. X. год. 8. веч. „Де чорт не може“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле- лича:

ГОГАТИН:

13. X. Орлеан.

14. X. Довбуш.

Український Народний Театр ім. М. Жадівського.

ЯВОРІВ:

13. X. Маруся Богуславка.

14. X. Гейша.

15. X. Воскресення.

16. X. Гімн нужди.

17. X. Ніч під Івана Купала.

СУДОВА ВІСНІА:

18. X. Хмара.

19. X. Маруся Богуславка.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(пл. Марійська 5).

„Дальматія: Рагуза, Спалато, Трстено“.

К І Н А.

АПОЛЛО: „Зоряна ескадра“.

АТЛАНТИК: „Палике золоті“ з Іри- ном Дуніє і Доротою Лизур.

ВАНДА: „Тайна бригада“, „Любовні весподіванки“.

ГРАЖИНА: „Шлях до Рю“.

ЕВРОПА: „Пропавший охот“.

КАСІНО: „Капітан Гейлор“.

КОПЕРНИК: „Винахід“ на осн. пові- сти Дюллі-Мостовича.

МАРУСЕНЬКА: „Весельчак“.

МЕТРО: „Пісня Лизона Ельмана“, „Ловись, риба“.

МІРАЖ: „Маєрлінг“.

МУЗА: „Місячна соната“.

ПАНО: „Пісня II матері“ з Мертою Есерт.

ПАЛАС: „3-ме небо“.

РІДЛІТО: „Бел Гур“ з Рам. Новаром.

РАЙ: „Нестерпна дівчина“ комедія.

СВІТ: „Генерал Сутер“ і „Вісний ян- гол“.

СТИЛЕВЕ: „Заборонене шастя“ і ревіз- ТОН: „Підводний човен ч. 9“.

УТІХА: „Простак“ і ревіз- ХІМЕРА: „Трухля“.

Львівське Радіо.

Середа, 13. жовтня 1937.

6.15—8.10 Ран. ауд. 11.15 Оповідання для молодших дітей. Музика з плет. 11.40 Лебідь: Мала суїта, пл. 11.57 Сиг-

нал часу, 12.03 Полудн. ауд. 13.45 Інф. газетка в українській мові, 13.55 Легка музика з пл., у перерві в год. 14.40 Ковкурс ауд. ККО, 14.55 Льв. біржа, 15.00 Ольбратові ліпери, Музика з пл., 15.20 Віжучі вістки з міста і провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Хвилина питань для старших дітей, 16.00 Втомся гово- рити, 16.15 Іа творчості Желіського, камер. концерт, форт., скрипка, 16.50 Гутірка, 17.00 Легка кавалерія, 17.15 Танки різних народів, орх., 17.50 Хви- лина бора студіа, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 Шубертів портрет (китиця мейо- дія з плет), 18.20 Театр Уяви: „Альба Редавіна“ молдавська легенда на осн. Кармен Сільві, 18.55 Програма на зав- тра, 19.00 „Батерія“ баталіст. парис, 19.20 Нар. пісні у вик. хлоп. хору, 19.35 Позитивні вартости песимізму, 19.50 Гутірка, 20.00 Розр. концерт, у перерві в год. 20.20 Куток гумору, Луизицькі казки і приповідки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Гутірка, 21.00 Шопенівський кон- церт, форт., 21.45 Четвергодинна по- езія, 22.00 Концерт: музика до творів Шекспіра; 22.50 Ост. вістки, 23.00 Тамж. музика з плет.

Четвер, 14. жовтня 1937.

6.15—8.00 Ран. ауд. 11.15 Муз. пора- вок для гімназій (видесні класики), 11.40 Симф. скерца з пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Танки різних народів з гр. пл., 13.50 Легка музика з пл., 14.30 „Бі- Ба-Бо“ легка муз. ауд. 14.55 Львів. біржа, 15.00 Ольбратові ліпери, 15.20 Віжучі вістки, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Гутірка музика з молоді, 16.15 Попу- лярні мелодії у вик. салюон. квартету, 16.50, 19.50 Гутірка, 17.00 Репортаж із заведення заг. ботаніки, 17.15 Шумано- ві твори на кларнет і альтівку, 17.50, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 На новій жит- тової степі, 18.20 Осінні ревіз у вик. хору всес. школи, 18.30, 18.55 Програма на завтра, 18.35 Для сімейської молоді, 18.40 Листи та програми, 19.00 Театр Уяви: „Ліста“ Ст. Валішкого, 19.30 Пісні у вик. Ст. Петров, бас, 20.00 Ве- селі моряки, розр. концерт, 20.45 Веч. денник, 21.00 Симф. концерт із Парижа прив. творчості Шимановського, орх., Бандровська-Турецька; у перерві „3 мо- го верстату“ літер. парис, 22.50 Станні вістки, 23.00 Із спікерного альбума.

Середа, 13. жовтня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 17.00 Солоїсти, 19.10 Романтичне популяр, 21.00 Концерт орх. форт., ВУДАПЕНШТ 12.03, 21.20 Циг. музика, 18.15 Біол., 22.10 Форт., ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.30 Битнерові твори, солісти, 19.35, 20.00, 21.00 Симф. концерт, ДАВІШІЛАНД- ЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. асичина, 22.30 Соната д-дур Нардіні, МІЛІАНО 19.00, 19.50, 20.30, 20.40 Музика, 21.00, 22.00 „Альбасно е Ніколетта“ муз. казка Бар- бієра, ПРАГА 14.00 Твори Фіше, со- лісти, 18.05 Пфайферові пісні, РАДІО ПАРІ 19.00 Гумор, 21.30, 22.00, 23.00 „Ле- Комт д'Орі“ оп. Росіні, РІМ 21.00 „Дантон“ ком. Форпоза, 22.15 Розр. концерт.

Четвер, 14. жовтня 1937.

БЕРЛІН 17.00 Орх. концерт, 20.10, 21.00 Вечір танку, ВІЛГОРОД 20.40 Пісні, ВУДАПЕНШТ 17.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Сомоне Бома- негра“ оп. Верді, ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.20 Спіа, 18.25, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Палестрина“ муз. легенда Пфа- нора, 15.15 Нар. пісні, 16.00 Концерт, 18.00 Улюблені пісні у вик. катедр. хору, КОШІЦ 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛІАНО 17.15 Вок. концерт, 20.40 Розр.

музика, 21.00 Розр. вечір, ПРАГА 15.30 Орх. концерт, 20.55, 21.00 Чесота оп. музика, РАДІО ПАРІ 20.03, 20.30 Пісні, 20.15 Форт., 21.30, 22.00 Камер. музика, 22.45, 23.00 „Для дітей де Тріанон“ оп. Векерліна, РІМ 17.15 Розр. концерт, 21.00, 23.00 Симф. концерт.

БІРЖА.

Львів, 9. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продажа: Бельгія бельг. 89.53, 89.10, Долари американські 5.19.50, 5.27.00, долари канад. 5.29.50—5.27.00, Фльорени год. 293.72—292.00, Франки фр. 17.81—17.31, Франки швейцарські 122.20—121.40, Фунти англ. 26.32—26.16, Гуальдеви данц. 100.20—99.80, Корони ч. 17.90—17.00, Кор- дан. 117.49—116.65, Кор. норв. 132.23—131.25, Крони шв. 135.73—13.75, Ліри, італ. 23.00—22.40, Марки фінлянд. 11.64—11.20, Марки нім. 125.00—119.00, Шил- лінги австр. 98.00—97.00, Тель Авія 26.20—25.90, марки нім. срібні 132.00—127.00

Анції.

4 і піа пром. внутр. 55.50, 55.75, 55.50, 4 поз. інв. 1 см пенет., 2 см. о 9.00, серія 83.04, 5 заліз. 59.00, 4 прем. доз. 38.75, консол. 19.50, 59.75, 59.00, дні ост. др.

Папери.

Банк Польський 107.50 Цукор 36.00 Вугіль 24.75, 14.00, Лілляпон 52.50, Мод- жей 10.00, Островець 25.50, Габероуш 45.00.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Т-ва „Український На- родний Дім в Коломиї“ відбудуться у вівторок 2 листопада 1937 в год. 10 в са- ді Народного Дому. Порядок Зборів: 1. Відчитання протоколу з останніх За- гальних Зборів. 2. Звіт уступачої У. правні: а) секретарі, б) касир, в) ку- стоса Музею, г) бібліотекаря, д) господа- ря. 3. Звіт контрольного комісії і уділен- ня абсолютної. 4. Вибір нової Управи. 5. Інтерпелляції і внесення. Помінальне Богослуження за померлих членів Т-ва відбудуться того самого дня в год. 9. — В Коломиї 3. жовтня 1937. — За Управу: Юліан Ковалів, секретар. 1843

На політ, влізні зложити в нашій Ад- міністрації вкл. 5.— Дягута в Вишківці.

Микола Матвій, Вільям Мароленці вложити вкл. 5.— на Іважківці і вкл. 5.— на Рідну Школу. 1—1

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, че- репані, ниркові, проти усування матиці з гарантею виконую відоме УКР. ОРТОПЕ- ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИДА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 294693—100

НАКРИТТЯ срібне та плетероване — великий вибір дешево у фірмі Л. Розза- жевський, Львів, Академічна 2 (готель „Юржа“). 1707

МАТРИМОНІАЛЬНІ

Замість повідомлень про своє вінча- ння, що відбулося 10. п. м. в церкві об- Студитів у Львові — складають 20 зол- та допомогу студентській молоді — зр- Люба Суха і інж. Євген Пеленський.

МЕШКАННЯ

В КАМ'ЯНИЦІ „Прогресу“, Ринок 10 є до- вільний від дня 1 листопада п. р. біль- ший льокаль на другій поверсі. Близькі інформації подасть Канцелярія Т-ва „Прогресу“ в урядових годинах. 1840 1—2

ВИНАТКОВО гарне повнокомфортне п'ятикімнатне і трикімнатне мешкання та гарсонієра до винайму Набіляка 35, те- лефон 200-93. 1846 1—3

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гі- гієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніший

ПЕРФУМЕРІІ

С. ФЕДЕРА

Львів СІКСТУСЬКА 1 Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що помилиться не- ще оголошення „Діла“ дістане ЗА- ДУРНО гарний дарунок.

Вже вийшов і продається
КАЛЕНДАР
„Сільський Господар“
на 1938 рік.
ЦІНА 1.50 зол.
Це велика книга хліборобського знання — Хто закупить за готівку 3 примірники, дістає ще один даром і не платить пересилки. — Пересилка одного примірника 25 сот., 2—4 при- мірників 50 сот.
Замовлення звертати на адресу:
„Сільський Господар“ Львів, Ринок ч. 10.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 км. одношпальтовий або його місце в руб.
різні оголошення зол. 0.25
1 км. одношпальтовий в тексті і повнішах зол. 0.60
1 км. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0.60

Дрібні оголошення від слова:
матримоніальні і приват. кореспонденції по зол. 0.15
купно, продаж, викуп і т. п. зол. 0.10
шукають праці зол. 0.05
слова товотам друком подійшло.

Остання сторінка 1/1 зол. 480—
Остання сторінка 1/2 зол. 250—
Остання сторінка 1/4 зол. 180—
Остання сторінка 1/8 зол. 70—

За редакцію відповідала Олександра Костик.

Вилас Виласевича Свіжа „Діло“.

В друкарні Вил. Свіжа „Діло“, Львів, Ринок 10.